

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penyria Philadelphia, Pa.
Lietuviai
**LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)
PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusel metų \$1.00.
Apgarsniausių kainos ant užklauso.
Redaktorius — K. Vidikas.
Administracijos — P. Stanelis.
Su visokiais reikalais kreiptis šio
adreso:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuvių Socijalistų Sąjungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Philadelphia, Pa.
by the
**LITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)
SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.
Editor — K. Vidikas.
Business Manager — P. Stanelis.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

No. 10

TELEFONO No.
KEYSTONE MAIN 2958.

PHILADELPHIA, Pa. 6 d. Kovo (March), 1914 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TELEPHONE:
KEYSTONE MAIN 2958.

Metas X

AMERIKA.

Senato komisija už Burnetto bilių.

Suv. Valstijų senato komisija patarė, kad senatas priimtų Burnetto atėivystės bilių tokioje formoje, kaip kad jis buvo atstovų buto priimtas.

Dr. Eliot už ateivius.

Dr. Chas. W. Eliot, buvęs Harwardo universiteto prezidentas, sako, kad mažiausio pamato nėra apribėjimui ateivių skaitliams. Ateivystės suvaržymas, anot jo, priešinis Amerikos ekonominiams išsivystymui. Jis tvirtina, kad po šiai bedarbei pradės pramonija pagreitintais žingsniais žengti ir darbininkų busių ir taip permažai.

Pranašauja daug darbo ateityje.

Amerikos plieno karalius Andrew Carnegie sako, kad plieno pramonėje neužilgo prasidės darbai. Esą, darbo busių daugiau, negu kad buvo prieš šią bedarbę. Jis nurodė į laukiamus didelius plieno užsakymus iš Amerikos ir užrubežių.

N. J. politikieriai prieš raudoną vėliavą.

New Jersey politikieriai tariasi nukalti įstatymą, kuris užgintų parodose vartoti raudoną vėliavą.

Ohio darbo moterų įstatymas užgirtas.

Washington. Suvienytų Valstijų augščiausias teismas, pripažino, kaip sutinkantį su konstitucija, naują Ohio valstijos įstatymą, kuris nedaleidžia darbavimams laikyti darbe ilgiau kaip po 54 val. savaitėje ir ilgiau kaip 10 val. dienų moteriškoms darbininkėms, dirbančioms dirbtuvėse, telegrafų ofisuose, restoranuose ir krautuvėse. Tula Anna Hawley, mat, buvo padavusi augščiausiam teismui skundą prieš tą įstatymą, buk jis nekonstitucionališkasis.

Audroj žuvo 6 žmonės.

Los Angeles, Col. Žuvo 6 žmonės ir dingo už 4,500,000 dol. turto iš priezasties potvniio ir audros, kurie aplankė Californijos valstijos dalį, gulincija palei Meksikos rubežius. Zemesnės vietos užtvino ačiu smarkiame trijų dienų lytui. Audra ir vanduo sulaukė traukinius ir gatvekarus, sutraukė telegrafo vielas, suardė kelis geležinkelio tiltus, daugelį namų ir tt.

Zinomas New Yorko policijos leitenantas Beckeris, pasmerktas myriop už dalyvavimą nužudyme "giamberio" Rozentahlio, galės da išsukti elektros kedės. Jo apeliacija peržiurėjimui bylos priimta. Bet keturi kiti paprasti nenaudėliai, dalyvavusieje toje žmogžudystėje, turės mirt elektros kedėje.

Buvęs New Yorko valstijos gubernatorius Wm. Sulzer liudija, kad visokie New Yorko politikieriai su kontraktoriais nuvogė 6 milijonus dolerių vilstijos pinigų, paskirtų kelių tiesimui ir taisymui.

UŽRUBEŽIS.

Nunuodijo buvusį Činijos ministrų pirmininką.

Tien-Tsin. Kaszin kas nuuodijo generolą Chao Ping-Chuną, karišką provincijos Čili gubernatorių, buvusį Činijos ministrų pirmininką.

Nužudė švedą persų žandarą.

Teheran, Persija. Persai patrijotai nušovė švedą žandarų viršininką.

Svedijos karalius užsispyrė didint laivyną.

Svedijos karalius Gustavas ketina paleisti laudies atstovų butą ir apskelbti naujus rinkimus, jeigu atstovai atmes jo planus sudrutinimui švedų laivyno.

Tukstančiai serga šiltine.

Madridas, Ispanija. Du trečdaliai miestelio Horrenneva serga šiltinėmis. Miestelyje gyvena 4000 ypatų.

Italija dalyvaus Amerikos parodoje, jei...

Italija pagaliaus nusprendė dalyvauti Suvienytų Valstijų Panama-Pacific parodoje, jeigu Ameriką nereikalauja, kad ant Italijos laivų, gabenančių Amerikos italus, būtų užlaikoma Amerikos daktarai. Tą reikalaujama Italijos valdzia laiko už nedraugiškumą iš Amerikos pusės.

Sufragistės sudegino seną bažnyčią.

Dumbar, Skotija. Sufragistės sudegino Whitekirko bažnyčią, kuri buvo pastatyta 600 metų atgal. Sudegė daug senoviškos literatūros ir kitų svarbių istoriškų liekanų.

Sufragistė Phylis Brady gavo 18 mėnesių kalėjimo už padegimą vienos ponios namų.

Ir Japonijos oficialiai sukčiai.

Suareštuota tris žymūs Japonijos laivyno perdėtiniai už suktybes ir kyšių ėmimą.

Bomba užmušti 5 kunigai.

Penki kunigai liko užmušti, kada eksplodavo bomba vmsku po ofise Debreczine, Vengrijoje. Kas bombą padėjo, — nesusėkta.

50,000 darbininkų protestas.

Londono 50,000 darbininkų laikė mass-mitingą, protestuodami prieš valdzia už deportavimą 9 Pietinės Afrikos darbininkų vadovų į Angliją.

Albanija skilo.

Graikų apgyventa Epiraus provincija po pasekmingam sukilimui atsimeitė nuo Albanijos ir apsišaukė neprigulminga valstija.

Epirus pagal Europos viešpatysčių nutarimą turėjo priguleti Albanijai.

Meksikoj.

Meksikos sukilėliai pakorė vieną amerikoną. Anglija labai įniršusi ant Meksikos už sušaudymą Anglijos piliečio Bentono.

LIETUVA.

Kun. prof. Karevičius gavo oficialų pranešimą, kad Rymas jau sutikęs paskirti jį Zemaičių vyskupu. Jojo pašventimas į vyskupus busiūs ne vėliau vasario 15 d.

Elektros šviesa ir Rentgeno spinduliais bus jau Kaune galima gydyties. Tos rūšies gydyklą itaisė čia d-ras Lapinas.

Straikas pralaimėtas. Šmito fabriko darbininkai nebestraikuoja. Sausio 25 d. visi darbininkai stėjo darban senomis sąlygomis.

Potvynis. Sausio 21 d. pradėjo ledus nešti ir Sventoji upė. Ukmergėje užpylė ji daugybę pakraščiu stovinčių namų ir daug nuostolių padarė. Už vis nukentėjo girių pirkliai, kurie savo rąstus buvo paupyje sukrovę. Beveik visi jų rąstai vandens nunešti.

Zemės tvarkomoji komisija ketina išskirstyti vienasėdziais Kauno gubernijoje 18 tukstančių dešimtinių žemės.

60 tukstančių vaisių medžių. Kauno gub. Zemės tvarkomoji komisija padėdavo valstiečiams kasmet nusipirkti po 60 tukst. medelių. Bet pastaraisiais metais visur pritruko medelių, ir komisija nebegalėjo išpildyti tisy gaunamų užsakymų. Taigi, kad nuo to apsisaugojus, komisija itaisė netoli Panevėžio sodną vaisiniams medeliams auginti. Tuo tikslu prie Panevėžio nusamdė 20 dešimtinių žemės. Nuo šio laiko kasmet bus galima gauti po 7500 vaisinių medelių. Svarbu pažymėti, kad į šį pavyzdiniai vedamą sodną busių priimami praktikantai mokiniai. Besidaruodami galės išmokti patįs prižiūrėti sodnus.

Eksportas. 1913 m. pro Gargzdų muitinę (Telsių apskr.) išgabenta į Prusus: arklių 107; žąsų 17,293; kitokių gyvų paukščių 864 ir negyvų 132.

Biržai (Pan. apskr.). Neseniai buvusioj miestiečių suegoj nutarta panaikinti visas miesto aludes su traktieriais ir prašyti akcųžės valdybos, kad monopolis kasdien būtų atidarytas ne daugiau 3 valandų.

Garo sugauta. Liutikiškių sodziaus (Anykščių par., Ukmerg. apskr.) vargdiene Ona Krupelienė, gavusi sykį medžių iki socijai, taip prikureno savo trobelę, kad kaimynai ją rado ant rytojaus negyvą, garo sugautą.

Naujas kalėjimas. Vyriausioji kalėjimų valdyba pranešė Kauno gubernatoriui, kad ji leidzianti statyti naują kalėjimą-areštą Rokiškij (Zarasų aps.).

Vilniaus vyskupijoje 1913 m. 540 pravoslavų priėmė katalikybę. Prie Vilniaus vyskupijos priklauso Vilniaus ir Gardino gubernijai.

RUSIJA.

Soc.-dem. proklamacijos. Balakovo miestelyje, Saratovo gubernijoje, išmėtyta daug socijal-demokratų proklamacijų. Policija iškratė visus nužiurimų ypatų butus ir suareštavo keletą darbininkų.

Lytis nunešė 447 žmones. Ties Saskar Sala, Finlandijoje, lytis nunešė jures 447 žvejus ir 76 arklių. Pasiūsta greita pagelba.

Soc.-dem. proklamacijos tarp studentų.

Rygos politechnikumo namuose išmėtyta apščiai socijal-demokratų proklamacijų nuo Peterburgo studentų. Proklamacijos kvietė dėtis Rygos studentus prie darbininkų organizacijų.

Potemkino jurininkų nubaudimas.

Sevastopolio karės teismas nubandė dviem metais areštantų Fotų du buvusius laivo "Potemkino" maistininkus Barabą ir Skliarovą.

Policijos reforma.

Vidaus dalykų ministeris Maklakovas paduoda valdziai sumanymą perorganizuoti policiją pagal kariumenės pavidalą, taip kad policijos prasaktimus teisty kariški apskričių teismai, kad policijos viršininkams būtų duodama kariumenės viršininkų titulai ir kad būtų reikalaujama trijų metų atitarnavimo kariumenėje pirm priimant ką į policiją.

Juodosios rauplės.

Chersone karėvių tarpe praplato juodosios rauplės. Ta pavojinga liga gresia visam miestui.

Rupinasi amatais.

Švietimo ministeris velija, kad mokslo apskričių globėjai kuo-daugiausia rūpintųsi steigti amatų mokymo skyrius pradedamųjų mokyklų.

Nesveikiems vaikams palengvinimas.

Rusijos kelių ministeris įsakė, kad geležinkeliai dykai vežtų silpnus bei ligotus vaikus į gydymo ir sveikatos atgriebimo vietas.

Pragariškasis darbininko gyvenimas.

Niznij-Novgorod. Darbininkas Jastrebov, neiškentėdamas pragariškai sunkaus darbo, metėsi į gelezies tirpdinamąjį pečių. Išoko į pečių tiktai pusiau. Pusė kuno su kojomis pasiliko lauke. Akys jam išdegė ir sprogo, veidas pavirto į degancią anglį ir jis iškrito iš pečiaus. Bet da buvo gyvas, ir vėl metėsi į pečių. Greit jis mirė.

Tik jau, turbūt, buvo jo gyvenimas pragariškai sunkus, kad tokiu budu jis norėjo atimti sau gyvastį.

Maskva. Kaimo Makfejevkos žmonės atsakė leisti savo vaikams į popišką parapijinę mokyklą. Pareikalavo laudies mokyklos.

DARBO LAUKAS.

Bedarbių Konferencija.

New York. Miesto bute laikoma visos šalies bedarbių atstovų konferencija. Kalbama, kaip pagelbėti bedarbiams. Visi atstovai vienu balsu nutarė, kad miestai ir valstijos bedarbės laike turėtų užlaikyti darbo biurus, kurie visai dykai jieskoku bedarbiams darbo. Taipgi nutarė, kad miestai ir valstijos bedarbės laike duoty viešų darbų bedarbiams. John H. Walker, Illinois Darbo Federacijos prezidentas, išsireiškė, kad jeigu valdzia bedarbiais nepasirūpins, tai galima bijoti, kad bedarbiai savotišku budu jieskos sau padėjimą palengvinti, griebis sukilimo.

John Mitchell, buvęs Amerikos Darbo Federacijos vice-prezidentas, sako, kad kasyklose darbininkai daugelyje vietų dalinasi darbus.

Policija trempia bedarbių minią.

Chicago, Ill. Raiti policistai išvaikė 250 bedarbių burį, susirinkusių prie City Hall melsti darbo. Desėtką bedarbių suareštavo, keliolikai galvas sudaužė. Miesto majoras ir valdyba išsiganė, kas čia bus, jeigu bedarbiai nesiliaus reikalavę miesto darbo.

30,000 vengrų bedarbių paroda.

Budapest, Vengrija. 30,000 bedarbių parengė didelę demonstraciją svarbiausiomis miesto gatvėmis. Bedarbiai, demonstruodami, išdaužė daug langų, išsiėmė daug valgomų daiktų ir anglies iš krautuvii ir sąkrovų. Policija kardais išvaikė minią ir daugelį suareštavo.

40,000 francuzų mainerių, straikas.

Pietinėje Francijoje vieną dieną straikavo 40,000 angliakasių, protestuodami prieš senatą už išbraukimą tuly punkty, patogių maineriams, iš darbininkų pensiojs biliaus.

Deportuoti Afrikos darbininkų vadovai.

Į Angliją pargabenta 9 Pietų Afrikos straiko vadovai. Jie spēka buvo sugrusti į laivą ir deportuoti iš Afrikos į Angliją. Tat, atvykus į Angliją, jie atsiskė išėiti iš laivo, kadangi jie ne savo valia buvo į jį pasodinti. Jie žadėjo laukti, pakol jis negrįžs į Pietų Afriką.

Ant galo, po ilgų pasikalbėjimų su Anglijos darbo vadovais, jie permainė savo nutarimą ir išlipo iš laivo.

Smarkus visuotinas straikas Portugalijoje.

Lissabona, Portug. Prasidėjęs visuotinas geležinkeliečių straikas atsizymi nepaprastu revoliucijonišku užsidedimu iš darbininkų pusės. Straikeriai taip smarkiai veikia, susidurdami su policija ir kariumene, kad valdzia šį straiką jau nebevadinai straiku, bet anarchija.

Ateina pranešimai, kad straikeriai dinamitu suardė du tiltu ir du pasazieriniu traukiniu

ties Helvas.

Straikeriai visai pertraukė geležinkelinį susinešimą tarp sostainės ir provincijinių miestų. Po visą šalį suardyta telegrafo ir telefono linijos. Geležinkelių tiltai ant geležinkelių linijų, jungiančių Ispanijos sostainę su Portugalijos, visi suardyti.

Vėlesnės žinios sako, kad revoliucijonieriai straikeriai jau savo rankose turi sostainę Lissaboną.

Daugelis straikerių, jų tarpe ir keli anarchistų vadovai, suareštuota.

Kantuolėmis apstatyta visos svarbiuosios gatvės ir valdzios butai. Revoliucijonieriai atsako bombomis į kantuolių šuivius.

Kariumenė kardais kapoja, kur tik pamatydama didesnį burį susirinkusių straikerių. Daugelyje miesto vietų, vienok, straikeriai pergalėję karėvius, kurių tarpe taipgi nemažai esą anarchistus.

Užsienų ministerija praneša, kad Portugalijoje prasidėjo svarbus anarchistiškasis revoliucijinis judėjimas.

Valdzia, paskutines spēkas susirinkdama, žada panaikinti Portugalijos darbininkų unijas. Portugalija dabartiniu laiku neturi beveik jokio susinešimo su pasauliu, ačiu telegrafo ir telefono sugadinimui.

Mich. vario kompanijos butinai nori panaikinti unija.

Hancock, Mich. Kongresinei komisijai vario kasėjų straikerių moteris liudija, kad milicija atimindavo nuo jų pinigus, šautuvais jas sumušdavo ir po arklų kojomis trempdavo.

Darbavii advokatai pranešė kongresinei komisijai, kad vario kompanijos joku budu nepripažins straikeriams unijos, ir jeigu jie nesiliaus reikalavę unijos, tai nei vienam jų nebus darbo tų kompanijų kasyklose.

Teisėjas už straikerius.

Milwaukee, Wis. Teisėjas Schweiler panaikino "indzionkšną", išduotą prieš straikuojančius kurpius ir uždraudziantį jiems saugoti užstraikuotas dirbtuves.

Centralinis Darbininkų Sąrysis prieš ateivystės varžymą.

Nors bedarbė po Ameriką ir labai išsiplatinusi, nors burzuažiški darbininkų vadovai ir stengiasi įkalbėti, kad nebutų tiek bedarbių, jeigu būtų mažiau įleidžiama ateivių į šią šalį, — vienok didziama darbininkų suprinta, kad ne ateivystė yra bedarbių priezastis. Todėl Centralinis Darbininkų Sąrysis ir protestuoja prieš naują ateivystės bilių, kuriuomi norima suvaržyti ateivystę, protestuoja, nepaisydamas reakcijonieriaus Darbo Federacijos prezidento Gomperso.

Peterburge straikuoja 600 spautuvininkų, dirbančių valdzios spautuvėse. Straiko priezastis — nemandagus bosos apsiėjimas su jais.

Berlyne dažų dirbtuvėje per eksploziją užmušta 12 darbininkų.

APŽVALGA.

DR. ŠLIUPO "ATSKAITA".

Dr. Šliupas paskutiniame numeryje "Laisvosios Minties" išduoda neva atskaitą iš aukų, kurias jis rinko pabėgimui iš Sibiro kokio-tai politiško ištremtinio. Prie atskaitos išdavimo dr. Šliupą privertė socialistai, kurie paklausė jo, kur jis dėjo tas aukas. Ir taip, dr. Šliupas atsako, kad tų aukų didžiulę nusiuntęs tam ištremtinui "Petru Kukučiui", — J. L., o likusias pasiuntęs vienam labai reikalingam pašalpos studentui, nes pamatęs, kad "Petras Kukučis", kuris buvęs socialistas, yra apgavikas: pabėgimui iš Sibiro atkas emęs, bet pabėgt iš ten visai nemanęs ir tik už prisijusias aukas girtuokliavęs. Galiausiai Šliupas persiprasinėja visuomenės, kad atleisti jam tą klaidą, kurią jis padarė, netyčia sušelpdamas apgaviką socialistą.

Bet pasižiūrėkime, ar tas Kukučis buvo socialistas.

Jeigu jis būtų buvęs socialistas, tai jam galėjo būti žinoma, kad prie LSS yra R. ir K. S. Komitetas politiškiems kankiniams gelbėti, ir jis prie to komiteto būtų greičiau šaukęsis, negu prie Šliupo. Tuo laiku dr. Šliupas jau buvo plačiai žinomas, kaip socialistų ėdikas, ir todėl socialistas revoliucionierius ištremtinys vargū bebūtų meldęs Šliupo pagalbos. Šliupas tuo laiku jau vėliau regėjo Lietuvos socialistų-revoliucionierius ir nepripažino daugiau nei vieno socialisto apart Kapsuko, o Kapsukas tikrai nėra Kukučis.

Antra. Kodėl Šliupas visą tą laiką užtylėjo, kad jį socialistas apgavęs? Kodėl jis nieko nesakė apie tą apgaviką tuo laiku, kada jis visus socialistus šmeižė visokiais nebūtais darbiais? Juk jis gatavas buvo pirkti juodžiausių purvų, o drėbti ant socialistų, ir minėtą apgavystę jis būtų visuomenei atkartojęs šimtus sykių, jeigu apgavystė būtų buvusi padaryta socialistu.

Kodėl Šliupas taip ilgai neįdavė nei mažiausios atskaitos iš minėtų aukų? Atsakymas į tą klausimą toks: arba Šliupas neturėjo faktų atskaitai arba nenorėjo diskredituoti Kukučį, J. L., kaip savo partijos žmogų, kokį patrijotinį demokratą. Męs tikime, vienok, kad Šliupas tų aukų savo privatiškiems reikalams nepavartojo.

BROOKLYNO IR CHICAGOS PATRIJOTAMS NESMAGUMAL.

"Vienybė Lietuvosninkų" randasi dideliame susijudime, kad "Laisvė" persikėlė į Brooklyną. Bijo, kad laisviečiai nenubankrutytų "Vienybė Liet."

Mažai, turbūt, pas Brooklyno lietuvius yra "tautisko susipratimo", kad "Vienybė L." mato tokį sau pavojų.

Chicagos monarchistų organai "Lietuva" ir "Katalikas" pajuto savo pašonėje yla, kaip tik ten įsikūrė "Naujienuos". "Lietuva" liepia "Naujienuos" ramiau užsilaikyti, tai yra nedėti naujienų, kurios monarchistų organų leidėjams yra nemalonios.

IR "VIEN: LIET." PRIES PRIVATISKUS LAIKRAŠČIUS.

"Vienybė Lietuvosninkų" nužiugo, kad draugai C. A. Herman ir A. Baranauskas per "Kovą" pasakė, jog geriau būtų, jei Sąjunga pati leistų visus liet. soc. laikraščius Amerikoje, nes tai būtų geriau suplanuotas ir tikslingesnis darbas. Tat "Vienybė Liet." pagiria "Kovos" redakciją, kad ji turėjo tiek drąsos dėti straipsnius prieš privatiškų soc. laikraščių leidimą, ir "V. L." stengiasi kuo žemiausiai pastatyti privatiškų soc. laikraščius.

"Kova" jokių pagyrimų iš

"Vienybės Lietuvosninkų" nereikalauja ir nepriima. "Kovos" redakcija neskaito jokių drąsios darbu įdėjimą minėtų draugų straipsnių apie privatiškų soc. laikraščius. "Kova" yra sąjungiečių organas, kuriame liuosai gali kalbėti visi sąjungiečiai apie savo spaudą ir kitus reikalus. "Kova" netarnauja biznieriams, ar tai jie būtų socialistai ar ne. "Kovos" redakcija jaučiasi laisva atvirai kalbėti apie privatiškų soc. laikraščius, nors jų leidėjai užima žymiausias vietas Sąjungos pildomose ir veikianiose įstaigose. Tie leidėjai nedaro nei bandymų varžyti sąjungiečiams žodžio laisvę LSS. organe. Mat, socialistų laikraščiai da neturi tokio "trasto", kaip tautininkų.

"Kova" tai ne "Tėvynė", o Sąjunga tai ne Susivienijimas L. A., kur kritikuoti viršininką arba jo biznį, — tai nusidėjimas, už kurį nariai ir redaktoriai suspenduojami.

"Vienybė Lietuvosninkų", matyt, yra žinoma, kad su privatiškais socialistų laikraščiais prieinama ir prie tokių žmonių, kurie su "Kova" neprieitum, kaip su atviru socialistų organizacijos organu. Iš stonjančių Sąjungon yra bent trys ketvirtadaliai tokių, kurie buvo privatiškų soc. laikraščių skaitytojai. Į Sąjungą labai retas, kuris įstoja iš tų, kurie vien tik tautininkų ir katalikų laikraščius teskaitė. "Vien. L." tatau rūpi, kad pritaikiškų soc. laikraščių įtekme nupuldžius. O patį Sąjungos organą "Vienybė Lietuvosninkų" taip myli, kaip šuo botagą. Socialistų gi laikraščiai savus klausimus išriš patį be "Vienybės Lietuvosninkų" šnadvokatytestės.

Beje, bene didžiausia priežastis, kodėl "Vienybė Liet." taip smagiai stoja prieš priv. soc. laikraščius, yra tame, kad "Laisvė" persikrausto į Brooklyną.

SENA PASAKA.

"Lietuva" atspaudino iš kuniginio "Saltinio" kunigų ir klerikalų laišku ištraukas, kur kočiojama lietuviai socialistai už neprielankų sutikimą kun. Olševskio ir Yčo su Basanavičium. Didžiausias argumentas prieš socialistus, tai kad jie užlaikė Kutras bei šnipus. Kad Kutra būtų šnipas, — niekas nedaro, bet kad tautininkas Smilga, buvęs "Lietuvių Laikraščio" redaktorius, buvo šnipas, šito nei "Lietuva" nediris užginčyti, nes jis pareikalavo nuo Rusijos vidaus dalykų ministerijos algos už šnipinėjimą. "Lietuva", primėtinėdama socialistams Kutras, "užmiršta" paminėti, kad kun. Laukaitis, Dumas atstovas, pripažino, kad kunigai padėjo valdžiai gesinti 1905-6 metų revoliuciją Lietuvoje, t. y., kad jie buvo valdžios slaptais agentais šnipais prieš revoliucionierius. Nežiurint viso to, Smilga, Laukaitis ir jų sėbrai yra gerbiamais visuomenės veikėjais "Lietuvos" akyse.

Kaip kapitalistų valdininkai rupinasi bedarbiais.

Kada reikia apginti kapitalistų reikalus, tada valdžia nežuri jokių įstatymų ir kuo greičiausiai skubina kapitalistams į pagalbą, ypač, kada kapitalistams reikia pergalėti darbininkus. Bet kada darbininkai papuola kokion nelaimėn, kada juos užklumpa bedarbė, tada kapitalistų valdžia labai ir perlabai žiuri įstatymų.

Dabar New Yorke yra 350,000 bedarbių darbininkų, kurių didelė dalis kenčia šaltį ir badą. Chicagoje yra 250,000 bedarbių darbininkų. Kituose dideliuose ir mažuose miestuose tas pat. Darbininkams butinai reikalinga greita pagalba, reikalinga, kad miestai užvestų viešus mės-

tų pagerinimo darbus ir kad valstijos paskirtų pinigų viešiemis darbams, kur bedarbiai galėtų užsidirbti sau ir savo šeimynoms nors mažą duonos kąsnį.

Bet ne. Kapitalistų valdininkai randa įstatymus, priešingus paskyrimui pinigų net tokiems butiniems miesto darbams, kaip nukasimas sniego nuo gatvių, kur galima būtų duoti bedarbiams darbo.

Ve New Yorke mieste dėlei sniego daugumo negalima gatvėmis išieiti nei išvažiuoti. Tukstančiai bedarbių su dideliu noru eitų kasti sniego.

Bet reformistiškoji kapitalistiškoji miesto valdžia aiškina, kad ji neturi tiesos paskirti pinigų darbu, kur bedarbiai galėtų dirbti. Esą, reikia kad tam dalykiu būtų oficiališkai ir tinkamai paskirti pinigai. Jie sako, kad miestas negali, pagal savo įstatymus, samdyti paprastų darbininkų, o gali darbininkams duoti darbo tikti pagal civiliškos tarnystės taisykles.

"Sulyg esančių miesto taisyklių, — sako "The New York Call", — sniego nuvalymas turi būti atliktas pagal kontraktą po gatvių valymo komisijonieriaus priežiūra. Jeigu kontraktorius nesiskubina su sniego pašalinimu nuo gatvių, tai komisijonierius gali keikti, iki jo veidas pamėlynuos, bet, suprantama, keiksmi nepajudins sniego. Jeigu komisijonierius norėtų pats samdyti bedarbius nuvalymui sniego, tai jam to nedaleistų civiliškos tarnystės reformistai, ir miesto kontrolieris nemokėtų algos jį darbininkams. Kontrolieris nurodytų esančių įstatymus ir taisykles, kurie nedaleidžia miestui tiesiog imtis to darbo, nors miesto pinigų ir apšičiai yra bankose.

"Privatiškuose užmanymuose biznierių, kurie įbruka į valdviets mėsų stebėtinus reformistus, nelabai yra bailūs ir sąžiningi. Pildyme įstatymų. Jie apgaudinėja mūtų inspektorius, jie apgaudinėja svarum ir saikais (mierai), jie klastuoja-falšuoja žmonėms parduodamus daiktus, jie daro ir kitus nelegališkus daiktus dėlei savo pelno. Ir paprastai jie išsisūka.

"Bet kaip tik tai mės susiduriame su bedarbe, tat mės nei per minutą neturime pamiršti "įstatymų didenybės".

Yra įstatymai tik prieš darbininkus. Prieš kapitalistus įstatymų nėra.

Kur-nors darbininkai sustraiškavo, tuojaus apšaukta karės stovis, atimta darbininkams visos laisvės, išnyko visi įstatymai, suteikiami konstitucijos, o kapitalistai tuo pačiu kartu gausna da daugiau teisių darbininkus šaudyti, areštuoti, deportuoti, užleisti jų moteris ir kukdikus savo sargais-mušėjais. Visi įstatymai sutirpsta prieš kapitalistų biznį.

Kada keli metai atgal Pleno trustas užsimanė gauti Suvienytose Valstijose plieno monopoliją ir tuo tikslu padarė piniginį krizį-paniką. — pats tuometinis prezidentas Rooseveltas padėjo Pleno trustui sulaužyti Shermano prieš-trustinį įstatymą. Jis pats privertė Tennessee plieno, geležies ir anglių kompaniją už niekus parsiduoti Pleno trustui. Kada jam patėmyta, kad jis sulaužė įstatymą, jis atsakė, kad taip jis padaręs dėlei šalies labo.

"Bet kodėl nei syki kapitalistų valdininkai neapsiriko sulaužyti tokį įstatymą dėlei darbininkų labo? Kodėl visokie valdininkai reformatoriai nepraveda jokių reformų, kurios galėtų pagelbėti darbininkams laike bedarbių?

Atsakymas tikti vienas: ir tie reformistai politikieriai yra tik kapitalistų reikalų tarnai, o kaip nuo tokių, darbininkai nieko o nieko gero negali laukti. M. J. F.

Moterų Skyrius.

MŪSŲ INTELIGENCIŲ IŠKRIKIMAS.

Aš patėmijau moteris, o ypatingai tas, kurios pradeda priprast prie skaitymo, kad jos gana žingeidauja Moterų Skyrium ir pirmiausia griebiasi žiūrėti, kas randasi Moterų Skyriuje naujo. O kad moteris nerašinėja į jį, tai reiškia, kad mokančių nėr, o jeigu ir yra, tai labai mažai. Draugai sąjungiečiai vyrai, šį-tą žingeidais suradę, mums praneša ar rašinėja. Gal ir toliau neatsisakys rašinėti ar iš kitataučių kalbų versti, ką naudingo apšvietos. Juk apšvietęs vyras taip gerai supranta moterų reikalus, kaip ir apšviesta moteris. O antra, kiekvienas apšvietą mylintis geidžia, kad ir jo sesutė arba mylimoji mergina būtų apšviesta. Jūs, draugai, daugiau žinodami, nepasigailėkit su mumis pasidalyt savo žinio- mis.

Mums nerašinės Moterų Skyriuje nei daktarienės, nei daktarės, nei kitos ponios, mokslo įgijusios, o ypatingai į "Kovą", darbinikišką laikraštį. Joms tas nerupi. Viena tik daktarė J. Baltrušaitienė darbuojasi mūsų tarpe, v da moterų skyrių "Dilgėlėse", o kartais ir kituose laikraščiuose rašinėja ką naudingą.

Išnyko iš mūsų tarpo garšioji prakalbininkė Marė Alyta ir kitos. Jau negirdėt nei Chicago idealistų, kurios buvo sumaniusios leisti moterų laikraštį, manydamos, kad laikraštis pats per save viską atliks. Gal supykusios todėl snaudžia, ir tyli, kad jų sumanymas nevyko? Gal mūsų ponios inteligentės nuėjo į augstus rumus, ponias žadinti, kad toms nebūtų ilgu. Argi joms malonu su mumis, prastomis bemokslėmis, draugaut? Jos tik pajaukt gali mus, kad mės kvailos, jėškoms pas kitus patarimų ir tt. Anot ponios daktarienės Gri- niuvenės, moterims turi rūpėti tik didelis skaitlius sveikų vaikų išauklėti, kaip ji sako, — penkis sveikus vaikus, — daugiau nieko moterims ji nelinki. Anot jos, moterims nesveika lenkytiuoti su vyrais; geriau miegot senovėje ir tt.

Juk moteris, nieko nesuprasdama, nei vaikų sveikų, kaip kunikiškai, taip ir protiškai negali išauklėti.

Daktarai su daktarienėmis, ponai su poniomis geidžia senovę palaikyti ir biznį sau padidinti. O mės, darbininkės, eikim išvien su darbininkais; ko nežinom, pasiklauskim daugiau žinančių vyrų. Juk socialistų pusėje turime gana darbščių energiškų draugų, kurie vis dauginasi, o moterų ar turime tokių gabių ir pasišventusių?

Darbininkėms moterims reikia laikytis su socialistais išvieno ir prigulėti prie LSS.

Kai-kurios mūsų moteris mano, kad jos turės savo laikraštį, tai tada darbuosis iš visų spēkų. Netiesa. Gal, iki apsidžiaugtų ir veiktų. Tegul dabar pasirodo su veikimu, tai ir mės, tamsesnės, pritarime ir prisidėsime prie to darbo.

Girtuoklio Viktė.

REIKIĄ \$15,000,000 ORO LAIVYNUI.

Washington. Kongresmahas L'Engle inėšė kongrestui bilių, kad būtų paskirta \$15,000,000 oro laivynui. Jis prirūdė, kad Suvienytų Valstijų oro laivynas yra labai atsilikęs nuo kitų viešpatyčių; sako, koks priešas, užpuoles ant Suvienytų Valstijų, leisdamas bombas iš orlaivų, trumpu laiku galėtų padaryti didelį žinijį iš mūsų didžiausių miestų.

PASIKALBĖJIMAS DĖDĖS SUPOVYLU.

APIE GAVENIĄ.

— Sveikas-gyvas, dėde. Kodėl taip nusimines ir susivėlęs?

— Kiba tu esi liuteris, kad nežinai. Juk gavėnia, pakutos laikas.

— O, gerai sakai. Juk nuo pelenų dienos da štai pilni pelenų dėdės plaukai. Na, ale kam užai pelenuoti, kiba jais pečių šluosti?

— Juokai, Povyl, juokais, o kad atėjo pakutos laikas, tai reikia pakutavoti, kaip mūsų nobažni tėvai ir seneliai darė.

— Nors aš ir nematau reikalo pakutavoti, bet ir pakudavodamas žmogus gali ir turi apsilalyti. Pats Kristus pasakė, kada pasninkauji, nusiprausk veidą, pasitėpk plaukus ir išrodyk linksmas.

— Tu mislini, kad tu vieną žinai bibliją, o aš tai ne. Bet aš tau privesiu pavyzdžius iš šventųjų gyvenimo, kad šventas Jokubas nei barzdos skutosi, nei plaukų kirposi, nei nagų pjaustėsi, nei prausėsi, nei šukavosi, o vienok liko šventas. Mūsų tėvas kapucinas taip gyvena, kaip šventas Jokubas, ir tu pamatysi, kad jis bus šventas, nors jam dabar kai-kada net ir blakės pasirodo plaukuose.

Dovydas karalius, pakutavodamas už užmušimą savo žalinieriaus ir už suteršimą jo likusios pačios, — virė iš pelenų košę ir valgė, o galva pelenais taipjau apsibarstė.

— Tai gal ir dėdė, bekabinamas peleninę košę, išsipelena- vėi usus?

— Ne, Povyl, aš nesu toks pakutinkas, kad pelenus ēsti, ale ant galvos pelenų tai užsibarstau, kad atminčiau, kad dabar gavėnia ir ne baikų laikas. Mėsos, Povyl, per gavėnią nevalgysiu.

— Turbut, jau bučeris neduoda. — Bučeris, Povyl, vistiek nori uždirbt, ar gavėnia ar negavėnia; o kai jis nuo manęs pareikalavo pinigų už mėsą ir pasakė, kad be pinigų daugiau mėsos neduos, tai aš sakau, aš tavęs ir neprašau, aš gausiu įvalias žuvis ir silkų ant bargo pas kitą bučerį, o tau už mėsą užmokėsiu, kada man duos dievas darbą. Aš tau, Povyl, sakysiu, gerai kad ir nedavė daugiau mėsos, nes ir šiame pakuto- gis laike bučiam pasninką sulaužęs. O dabar ir pigiau prasimatinsiu ir dievui bus garbė.

— Nėra ko sakyt, dėde: esi gudrus, ne tik bučerį moki apgauti, bet ir dievą rengiesi apmauti.

— Nebliuznyk, Povyl. Dabar šventas čėsas. Žiurėk, kokius gaudžius pamokslus bažnyčioje sako. Žiurėk, kad .net milijonierių pačios ir tos nešioja žė-

lobnas juodas, mėlynas ir baltas kepurės gavėnios laike. Tai visgi ką-nors reiškia. Gal ir tu taipgi girdėjai, kad milijonieriai pertraukė savo smagunus per gavėnią?

— Tas, suprantama, ką-nors reiškia. Didelė didžiama darbininkų yra krikščionis, jų tarpe daug ir katalikų. Pertai kapitalistai, kurie į jokias gavėnias nei į jokiūs dievus netiki, tačiau, pavirsutiniai pasirodo darbininkams, kad ve mės esame tikri, dievoti krikščionis. Juo didesniais krikščionimis kapitalistai pasirodo todėl, kad darbininkai, neturėdami kada galvoti apie dangiškus dalykus ir apie peklas, yra atšalę tikėjime arba pradeda atšalti. O atšalusius krikščionis sunkiau išnaudoti negu karstuosius. Todėl kapitalistai nori, kad darbininkai būtų labai karsti krikščionis, ir kapitalistai su pasiputimu laikraščiuose skelbia, kad ve mės užlaikome gavėnią. Tai viena priežastis, kodėl kapitalistai užlaiko gavėnią. Kita priežastis yra ta, kad kapitalistai per istisus metus nieko daugiau neveikia, kaip tikti baliauja, girtuokliuoja ir paleistuvauja, o gavėnią jie pasiskiria, kaip laiką, kuriame pasilsis, sustiprėja, kad po vėlykų tuojaus vėl mestis į beprotišku linksmių ir išdykumų sukurį. Bet, dėde, nemanyk, kad ir gavėnioje jie yra šventi: jie ir gavėnioje gana girtuokliuoja, apsirija ir prisipaleistuvauja, tik-ką ne taip triukšmingai, kaip paprastame laike, — kad nepapiktinus "pras- tų" žmonių.

— Tu, Povyl, nežinai, ką jie ten slapta daro, bet kaip mano akis mato, taip liežuvis šneka, ir aš storosiuos taip daryti, kaip mūsų gerbiamas kunigas Arzilaitis sako.

— Ne tik vienas Arzilaitis, dėde, liepia žmoneliams pasninkauti ir marintis. Visi kunigai taip sako. Bet kodėl jie patį taip nedaro? Juk jie tai lengviausiai galėtų nes nieko neveikia.

— Tu, Povyl, nežiurėk, ką kunigai daro, bet klausyk, ką jie sako, o prieš dievą neturėsi atsakomybės.

— Kunigai, visur perzėgdami savo mokslą, prirodo, kad jie patį netiki į tai, į ką jie liepia žmonėms tikėti. Ir jeigu jų mokslas negali pertikrinti juos pačius, tai kaip aš galiu tikėti tam mokslui? Matomai, jie meluoja, apgaudinėdami žmones savo naudai. O kas link pasninko, tai darbininkas ir ne gavėnios laike per apskritus metus prisipasninkauja.

— Atstok nuo manęs, Povyl, ir nevesk mane į bedievystę. Džėkis Kopustas.

Žiaurus lapai Colorados straiško istorijoj.

Kongresinė komisija, tyrinėjanti Colorados angliakasių straišką, gauna vis naujas ir naujas labai įdomias savo žiaurumu žinias apie tą straišką.

Daugumai skaitytojų jau žinoma, kad Colorados straiške milicija turėjo visą valią ant straiškuojančių darbininkų. Milicija čia mušė ar žagino moteris, mušė kūdikius, apvaginėjo bėdinių darbininkų stubeles ir darė visokių kitus niekšiškus darbus.

Apie vieną iš daugelio milicijos žvėriškų darbų liudija devynių metų vaikas Justus Jakinski, kurio motinai vienas milicistas išplėšė 200 dolerių, o tuo tarpu milicijos kapitonas, pasivertęs girtu, gulėjo vežime.

Justus apsakė, kaip kareiviai atėjo į jo motinos namus, kada jos nebuvo namie. Vienas įėjo į namelį, priėjo prie skrynios ir kirviu sudaužė ją į šmotus, nemėgindamas nei atraktinti pirmą.

Kareivis išmėtė drapanas į visas šalis. Paskui rado vieną seną švarką. Jį bekelian, iš kišenius iškrito mašnelė su pinigais. Mašnelę jis perplėšė ir išsiėmė 200 dol., tai yra visą ilgą metų bėdino darbininko darbo sutaupyta turtą.

Mažas vaikas kareiviui priešinosi, sakė, kad mama jį sumušė, bet kareivis spyrė vaikui į nugarą, ir šis parpuolė ant žemės. Tris kiti mažesnieji vaikai pradėjo rėkti. Kareivis, juos spardydamas, norėjo numalšinti ir vienai mergaitai barto užkulniu sutriuškino nosies kaulą.

Kareivis nuėjo į virtuvę, sudėdė kelis kiaušinius, o kas liko drožė į grindis, sudaužydamas ir torielką.

16 metų merginukė Sarah Slater nustebeino kongresinę komisiją savo papasakojimu, kaip milicijos generolas J. Chase baltais spardė ją, kaip kitas kareivis ją kardu užgavo ir kaip po tam ji buvo nuvaryta kalėjiman.

Sarah Slater apipasakojė, kaip, pagal to generolo paliepimą, milicija raity užėjo ant moterų burio, kaip pirmuotis ir krauju apsiliejusios moteris krito po arklių kojomis, kapojamos kardais. 20 moterų buvo labai sužeista šiame milicijos darbe.

J. Smith, kuris pirmiau buvo kasyklų sargu-mušeika, pripažino, kad Baldwinio Feltzo paprastai sargai-mušeikos buvo apsitaisę, kaip milicistai, ir liejo darbininkų kraują, kur tikta gavo progą.

Dabar, kada eina straiško tyrinėjimas, juodašimčiai kasyklų savininkai veikia visai po senovei, suvis nepaisydami kongreso atgal milicija nukeliavo į Starkville ir išrašė namus dviejų ypatų, kurios buvo pašauktos kaip liudytojai. Neva įšėjo jo ginklų, o tuo tarpu išvertė, ir išskaitė visus privatiškus laiškus ir popieras, kuriuos rado pas liudytojus.

Buvo prirodyta, kad milicija sulaikydavo ir sunaikindavė adresuotus straiškių vadovams laiškus, kur buvo bent kas užsimenama apie straišką.

26 d. vasario liko suareštuotas William Diamond, vietinis Suvienytų Mainerių unijos išdininkas. Jį kaltina, kad jis padėjęs milicistams pabėgti iš milicijos ir kad jis pas save laikęs valdžios savasties. Milicijos generolas Chase atidavė Diamondą į Sus. Valst. valdžios rankas. Kaltina, kad Diamond davęs milicistams civiliškus drabužius ir paimdavęs nuo jų kareiviškus drabužius, priklausančius valdžiai.

Kasyklų savininkai pasisamdė kelis valkatas, kurie juos teisina. J. P. M.

Trustų ardymas.

Kaip jau žinoma, Suvienytų Valstijų dabartinė valdžia nėra ant juoko pradėjo trustus "graižyti". "Isgriovė" Standard Oil Company, kuri buvo paėmusi į savo rankas visą žibalo išdirbystę. Dabar Standard Oil kompanija rokuojama "išardyta". Vieton abelnos vienos St. Oil Co. viso Suvienytose Valstijose, dabar yra atskiros žibalo kompanijos kiekvienoj valstijoje. Buvusio trusto biznio vedimas pasidarė biskį paimsenis; gal vedimas tokių atskirų kompanijų bus brangesnis, nes reikia daugiau ofisų ir prižiūrėtojų. Bet tai ir visa, kas persimainė truste. Šiaip jau viskas liko po senovei — trustas gyvuoja, kaip ir gyvavęs. Naftos šaltinius pirma valdė trustas, tas-pat ir dabar. Jokio palengvinimo planai žmonių miniai nebuvo išpriežasties panaikinimo trusto, bet tik patiems trusto ponams visa tai išėjo ant naudos!

Vieton "sugriautos" Standard Oil Kompanijos-trusto, stojo apie pora tuzinų atskirų kompanijų, kurios daug geriau daro biznį, negu kad pirma čielas trustas arba, kitais žodžiais tariant: žmonių išnaudojimas pasidarė da didesnis, negu laikė trusto gyvavimo.

Išnaudojimo didumą gali patvirtinti Standard Oil Company of California raportas, kurios pelnas ir apyvarta stačiai baisiai paaugo po trusto "išgriovimui". 1912 metais ta kompanija turėjo gryno pelno \$7,106,156. 1913 metais jos grynas pelnas pakilo iki \$19,385,140. Reikiama, 1913 m. pelnas pakilo ant \$12,278,984. 1912 metais akcionieriams išmokėjo 1,123,349 dol. o 1913 metais laimingi akcionieriai gavo net 4,493,399 dol! Raportai kitų valstijų kompanijų ir neblogiau išrodo, visur matosi geras pelno kilimas. Ir iš to yra matoma, kad trusto "panaikinimas" atnešė tik naudą trusto ponams.

Čia kyla klausimas: kas lieka daryti su tais ponais? Anot patarlės, jei velniui uždarysi duris, tai jis per augstinį išeis. Tas pats ir čion. Socialistai daug kartų pranašavo, kad tinklu vėjo nepagausi, ir šiame surėdyme trusto nepanaikinsi! Tas pranašavimas išsipildo kiekviename žingsnyje. Veltui kapitalistiskame surėdyme naikinti tokiais keliais trustus. Ką šiandien ne pastatys trustui ant kelio, jis viską mokės apėiti ir savo naudai suvartoti. Kapitalas eina baisesis šuoliais prie didelės koncentracijos, tai yra sujungimo turtų vis daugiau ir daugiau į mažesnių rąkų skaitliu. O kuomet kapitalas koncentruojasi, pačių aplinkybių verčiamas, tai yra verčiamas konkurencijos lenktyniavimo, krizių ir bankrutų ir tt., tai trustus panaikinti yra visiškai negalima prie-dabartinio draugijiniai-ekonominio surėdymo apyvartų. Jei blogai, paeinantį iš trustų, norima sustabdyti, tai reikia permaintyti ekonomiskus įstatymus šio draugijinio surėdymo, o tą galima padaryti tik per suvisuomeninimą visų didžiųjų šalių išdirbystės įrankių ir gamtos turtų. Tai yra paskutinis trustams vaistas. O šiaip jau viskas, kas veikiama prieš trustus, tai tik muilininimas akių dirbančiai visuomenei.

Wm. Liebknecht sako: "Darbininai, skaitydami ir remdami sau priešingus laikraščius, daro tą patį, ką kareivis, budamas karė, darytu, jei ardytu savo tvirtovę ir jos plytetas neštų į priešų eiles ir tvirtintų jas. Darbininkai, tą darydami, ardo savo galybę ir stiprina priešus." P. Proletaras.

Dedes Samo Gyvenimas ir Darbai.

MAZYTĖ ISTORIJA DIDELIEMS VAIKAMS. Oscar Ameringer. EKONOMISKASAI DETERMINIZMAS.

Jeigu jūs esate tik paprasta esybė, tai nežinote, kas tai yra "ekonomiškai determinizmas". Atminkite, kad tai nėra koks-ten garu sukamas ratas! Neigi tai yra nuodai, kuriuos įmajo į gyduoles. Tai dalykas, kuris neturi nieko bendro su algebra arba kitu panašiu daiktu, kur reikia pridėti X ar O, ar H viršų ar apačioj to, ko jūs negalite išgalvoti. Tikta mokslu vyrai, tokie kaip aš, žino, kas tai yra. Ir labai gerai, kad jums papuolė ši knygelė; nes kitaip jūs būtumėte girdėję tuos žodžius tukstantį kartų, o vienok apie juos būtumėt žinoję tik tiek, kiek ir Amerikos diplomatai (politikieriai). Ekonomiškai determinizmas, brolaus, yra tai dalykas, kuris priverčia žmones nukreipti jų nosis į tą pusę, kur jaučiasi kvapas lengvai įgijamų pinigų.

Minių sukilimas neįvyksta vien dėlto, kad kas-nors neapkęntė jų tikybės. Karės ir revoliucijos nėra keliamos vien tam, kad tuli žmonės nori raudonos ir mėlynos vėliavų vieton baltos ir juodos. Nueikime į patį žmonių judėjimo dugną, ir tenai atrasime saumylingus materijališkus reikalus kliaus, kurios visomis pastangomis kariauja prieš kitas kliausias, kad lengviau pragyvenas. O lengviausia gyventi — tai pajungti kitus, kad pagamintų gyvenimo reikmenis. Tad žmonės ir kariauja nuolatos, kad priversti kitus dirbti arba kad numesti jungą tu, kuriems jie patis dirba. Ta kova vadinasi kliaus kova.

Kuomet kas-nors šneka apie kryžiaus, vėliavos, liuosybės ar civilizacijos nešimą kitai kuria nors "pagoniška" tautai, — jūs galite eiti į laizybas iš paskutinių savo čebatų, kad ta pagoniška tauta turi ką-nors, ko šiam žmogui reikia.

Kartą mažas žydukas su keliais išdykčiais susipešė. Tas atsitiko priešais krautuve, kurios savininku buvo žyduko tėvas Aaronas. Jis, patėmijęs savo vaiką pešanties, suriko: "Ickau, liaukies pešties".

"Negaliu, tėt, jie mane vadiną nedaverka", — teisinosi žydukas.

"Ką tu paisai, kuo jie tave vadiną!" — barėsi senis. "Tai neišmintinga stovėti ir kėsti smugius".

"Kad negaliu... jie mane vadiną Kristaus užmušėju".

"Nepaisyk, kuo jie tave vadiną", — barėsi senis.

"Bet aš negaliu", — atsakė žydukas, — "nes aš turiu nikelį (penktuką) po padu".

Tas nikelis po Ickaus padu ir buvo pamatine priežastia karės tarp jo ir kitų vaikų. Ir visa pasaka apie nedaverką, Kristaus užmušėją arba užgautą, yra ne kas kita, kaip tik labai gražioji formoj išreikšti materijališki reikalai.

Tas pats yra ir su suaugusiais vaikais, kuriuos mes vadiname dideliais žmonėmis. Kuomet jie šneka apie kovą už teisybę, garbę, vėliavą, dievą, tėvynę arba atkeršijimą už įžeidimą tautos, — tēmykit į nikelį po padu. Jis ten yra, ir nieko daugiau! — nei garbės, nei dievo, nei vėlinio. Ir kaip tik jūs šitą suprassite, tai žinosite, ką reiškia žodžiai "Ekonomiškai Determinizmas".

ANKSTYBOJI AMERIKOS ISTORIJA.

Ameriką visai netikėtai atrado svetimsalis Columbus, kuris įšėjo kelio į Indiją. Jis nežinojo, kad jis Ameriką atrado, o vietiniai gyventojai permažai pažino geografią, todėl negalėjo Columbai pranešti, jog jis atkeliavo visai į naują svieta.

Kuomet jis užklausė, — "Ar čia yra Indija, o jūs ar indijonai?" — jie atsakė, "Žinoma". Ir tas indijonų vardas tapo jiems prikergtas, ir čionykščius gyventojus indijonais vadina ir šiandien.

Viens mano pratėvių Amerigo (italas), Americus (latinas), Ameringer (vokietys), manė, kad jo pravarde kaip tik tinka užvardyti naują svieta ir jis tatau padarė, neklusdamas, ar toks užvardijimas kam patinka, ar ne. Tatau, mat, kaip atsifiko, jėg vietiniai gyventojai tapo praminti indijonais, o ateiviai, kurie šioj šalį apsigyveno, pasivadino amerikonais.

KODĖL ŽMONĖS KELIAVO Į AMERIKĄ. Vokiečiai.

Joks save gerbiantis žmogus nesakys, kad jis yra nulipintas iš prastos medegos arba kad jis apledo savo šalį vien todėl, kad jo tėvo sode auganti obelaitė neišdavė iki valiai vaisių. Dauguma biednų žmonių keliavo į Ameriką, kad išsprukti nuo tikybinių persekiojimų. Reikia pasakyti, jogei tikyba atliko labai daug, kad priversti žmones įšokti taikos ir maisto tarp pagonų Amerikos tyruose.

Vokietija tik-ką buvo pergyvenusi tikybinių karę, kuri tęsėsi trisdešimį metų. Gyvuoju dienos klausimu buvo: "Ar kunigija ir bajorija kartu gali apvaginėti darbo žmones, ar ta teisė priklauso tik bajorijai?" Kuomet religiški (?) vadaiv pasibaigė, Vokietija buvo tik vienas tyras. Laike tos tikybines epidemijos daugiau žmonių užmušta, daugiau badu numirė, negu kad kokioj-nors kitoj karė prieš tai ar po to. Koku blizgesiu karė yra, ta trijų dešimčių metų karė turėtų būti geru pavyzdžiu visiems karės mylėtojams. Protestonų kariautojai iškirto katalikų medžius, išvaikė jų galvijus ir sudegino jų namus, o katalikų kariaunos tuo pačiu atsimokėjo protestonams. Ir, kuomet dori žmonės vardan Kristaus viens kitą smaugia, tai nieko ypatingo, jeigu nekaltiems pašaliečiams tenka lygi dalis. Po kareiv Vokietijoje gyventojų skaičius nupuolė nuo šešiolikos milijonų iki keturių milijonų. Žmogėdystė atsinaujino. Kartuves reikėjo saugoti, kad badaujanti žmonės nesuvalgytų pakartuosius; moteris reikėjo saugoti, kad nesuvalgytų savo gemančius kūdikius. Vietoje kitkart tarpstančių miestų, pulkai vilkų vaikštinoje be jokių kliučių. Išlikę gyvas žmonės savo alkį malšino žole, lapais, o kartais ir lavonais, kuriuos išvogdavo iš kapų. Suėmus viską į kruvą, tai buvo labai garbinga karė ir ji turėtų būti amžinu pavyzdžiu visiems militarizmo apgynečiams.

Paniekinti, nukankinti, suvargę, nelaimingi vokiečiai apledo išpustytus laukus ir degančius namus ir bėgė upe Reinu į Amsterdamą, kur jie pardsidavė laivų kapitonams vien už pergabenimo kainą į naują svieta. Taip tad dvasiški ir svietiški valdonai išvijo vokiečius iš jų tėvynės.

SKOTO-AIRIAI.

Sekantis didelis skaičius emigrantų atkeliavo iš Airijos, taip vadinami skoto-airiai. Šie žmonės savo šalyje užsiimdavo išdirbinėjimu vilnonių daiktų. Jų išdirbiniai atsirado lenktyniavimo lauke su Anglijos išdirbiniais. Anglai kapitalistai pradėjo skystiesi, kad jų produktai negali lenktyniuoti su Airijos "ubagu darbo produktais". Bet vieton prašyti, kaip kad daro

Amerikos ponai kapitalistai, kad valdžia uždėtų muitus ant įvežamų prekių, jie padavė Anglijos parlamentui reikalavimą visiškaį uždaryti Anglijos rubežiu Airijos audimams. Kuomet 1698 metuose parlamentas šį reikalavimą užgryė, tukstančiai Ulsterio protestonų-audėjų buvo priversti palikti savo tuščias stakles ir atkeliuoti į Ameriką.

TIKRIEJI ATRIAI.

Baudžiaivos, arba feodalizmolai-kuose žemė priklausė ponui, o bau džianinkai žemei. Kuomet ponas žemę parduodavo, baudžiauninkai buvo parduodami kartu, kaip jo jautia tos žemės apdirbinėjimui. Jei kartais atsitikdavo, kad pas poną nebuvo ką veikti, tad baudžiauninkai galėdavo dirbti sau, kad pasigamininti šioj-tokį maistą ir uždangalą, pakol dvaro varpelis juos vėl nepašaukdavo dirbti ponui. Nors tie biedni velniukščiai iš to nekokį gyvenimą teturėdavo, bet vis dėlto jie gaudavo daugiau, nei kad "jo mylista" ponas norėdavo duoti. Bet, kuomet vilnų auginimas pasirodė pelningas amatas, tad ponai ir daugelis klioštorių savo žemę atėmė nuo baudžiauninkų ir pavedė avims.

Miela, maža avutė! Ji nereikalavo šiaudais dengtos grintelės. Duonutė, kad ir iš paprastų sėlenų, jai nieko nekenkdavo. Jokio apdangalo jai nereikėjo, kad apsisaugoti nuo šalčio; priešingai, ji užaugindavo daugiau vilnonių ziponų, nei kad pati galėjo sunaudoti. Nors avis negali girties, kaip didelės kariauninkės, vienok joms pasisekė išviti labai didelį skaičių žmonių iš Airijos, kurie, mečtas praėjus, kaip sparnuoti tvarkdariai (polieistai, Rd.), kitus biednus velniukščius vijo iš Centralinio Sodo New Yorke.

PURITANAI.

Didžiausias anglų skaičius, kokių jų kada-nors sukrovė į vieną laivą, atplaukė laivu "Mayflower". Ištikro, veik visai, tai yra veik kiekvienas, gyventantis Amerikoj anglas, yra ainsy vieno iš tos kruvos pirmuinių keliauninkų šion šalin ant "Mayflower". Didžiausias dabartinis jurių milžinas negalėtų atlaikyti nei dešimtą dalį to skaičiaus žmonių, kiek minėtas luobas savyje sutalpino, iškeliaudamas į liuosybės žemę ir drąsiųjų namus.

Puritonai buvo protestonai, vidurinės (buržuazijos) kliaus žmonės, kuriems net ir per daug teko, susikivirčius su katalikų raiteliais. Negalėdami persekioti kitus, jie spruko, kad patiems išvengtų persekiojimo.

Kuomet jie išlipo ant Plymouth Rock, tad pasimeldė, padėkavojo viešpačiui už laimingą pergabenimą per pavojingas juri vilnis; ant rytojaus jie pasigavo kvakerį (kitos tikybės žmogų) ir išdegino skylę. Kiaurai per jo liežuvį už tai, kad šis meldėsi netikram dieviui arba tikram dieviui, tik klaidingu budu, — aš to gerai neatsimenu.

Puritonai buvo maidingi, aklaivai prisirišę prie savo tikėjimo ir pilni neapykantos linkui kitaip manančių žmonių; jie savo pažvalgas pravedė net į įstatymus, užvadintus "mėlinos tiesos".

Kuomet puritoną sugaudė, tad negirdėdavo, kad Amerikoje įšerkdavo jį į surų vandenį, paskui gyvą palaidodavo kur nors blindos lapų pavėsyje; gi prasikaltėli, kuris, matydamas šposus krečiant, juokėsi, pirmiau iki smert iškepydavo, o paskui palaidodavo nešvęstoje vietoje. Raganų deginimas puritonams buvo vienatiniu pasi-linksminimu ir, kuomet kiti žmonės tokioms "puotoms" padarė galą, puritonai įvedė madon taip vadinamos Padėkavonės Dienos pietus ir — atsilygino. Devynios dešimtys gerų dalykų, kuriuos, kaip pavyzdžius, pa-

sakoja apie puritonus, yra melaldžia uždėtų muitus ant įvežamų prekių, jie padavė Anglijos parlamentui reikalavimą visiškaį uždaryti Anglijos rubežiu Airijos audimams. Kuomet 1698 metuose parlamentas šį reikalavimą užgryė, tukstančiai Ulsterio protestonų-audėjų buvo priversti palikti savo tuščias stakles ir atkeliuoti į Ameriką.

Ne visi anglai puritonai bėgo į Ameriką, kad išvengtų tikybinių persekiojimų. Tie, kurie turėjo įkvaliai "smilčių" (pinigų, aukso), pasiliko namie ir prieš katalikų raitelius kariauvo, kaip vyrai. Kuomet, vadovaujant Cromwell'ui, paskutiniai tapo visiškai sumušti; tad ir jie buvo priversti nešti kudasius, kad išvengtų persekiojimų ir kankinimų.

Piligrimai apsigyveno Naujoje Anglijoje, o raiteliai (katalikai), nenorėdami pirmuosius varginti jų naujuose namuose, apsigyveno, kiek tik galima toliau į pietus.

BALTOJI VERGIJA.

Aš pažįstu žmogų, kuriam vieną kart visame gyvenime išaugo votis ant kuno. Aš gerai nežinau, kurioje vietoje tas skaudulys radosi, betgi, kaip ten nebutų, kol tik jis nenugijo, žmogus negalėjo gulėti kitaip, kaip tik ant pilvo. Skaudulys jau seniai pranyko, bet žmogus da ir dabar ant pilvo gulė. Jis niekad neatsiverčia augstieninkas; nors priežastis, verčianti jį kniubščią gulėti, išnyko, bet įpratimas pasiliko. Taip buvo ir su darbininkais žmonėmis, kurie ankstybose dienose į šią šalį atkeliavo. Viešpačiams, kunigams ir kapitalistams jie dirbo taip ilgai, kad prie to visko priprato ir niekaip negalėjo tą savo paprotį pamesti, net patekė į naujas apyvostas. Jie manė, kad tai yra jų prigimtas dalykas buti po užveizdos botagu, o tada, kaip ir šiandien, buvo daug žmonių, norinčių buti užveizdomis.

Žmones, kurie kitų rankomis kariauja už buvį, vadina "geresnija kliausa". Daugelis ir iš tos rūšies į šią šalį atkeliavo, tik jie, visupirmu, pasistengė užgriebti upių pakraščius. Mat upių pakraščiuose ne tik-ką derlingiausia žemelė, bet upė da suteikia ir labai patogią transportaciją (pergabenimą) įvairių dalykų. Tad visi tie, kurie negalėjo užgriebti žemės, dirbo pas tuos, kurie užgriebė, ir naujas feodalizmas (baudžiaiva) išaugo; šis naujas feodalizmas buvo taip panašus į aną Europoje, kaip kiaušinis į kiaušinę.

Tuokart žemės buvo įkvaliai; tiktai jei koks godišius norėjo įšti per daug toli nuo apgyventos vietos, tad jis turėjo buti pats atsakomybėje už savo pakiltus plaukus indijonų plaukų dabintojui, kuris vartodavo mėsininko peilį plaukų kirpimui. Vienaime šone — jurės, antrame — indijonai, o žemė viduryje buvo užgriebta teismų prielaižų, pirklų ir spekuliantų (rizikuotojų) pirkyboje.

Žemės savininkai išpirkdavo biednus ateivius nuo laivų kompanijų ir pajungdavo juos apdirbinėti žemę. Kuomet gi negaudavo įkvaliai liuosnorių ateivių, tad samdydavo agentus, kad vaginėtų vaikus Anglijos miestuose.

Kita ateivių rūšis buvo kriminalistai, paleistuviai ir tolygūs žmonės, kuriuos prievarta čionai atsiųsdavo Anglijos valdininkai. Bet tokie žmonės tai bene mirė kelionėje arba čionai bene mirė negirdėdavo, kad Amerikoje atstųsi nors vienas tų sutvėrimų ainsy.

Kaip tik laivas atplaukdavo, baltųjų vergų pirkėdai grūdavo į prielauką, kad pasirinkti pirkinius. Kaip-kada nevisą "tavorą" prielaukoje buvo galima parodyti, tad likusį pavesdavo agentams, kurie, sukabinę į kruvą, siuntindavo iš vietos į vietą, pakol parduodavo.

Tad jūs matote, kad nėra reikalo taip daug šiauštiesi vien todėl, jog jūs paeinate iš senos amerikiečių šeimos. Išteigėjas jūsų namučių, galbut, įke-

liavo į Bostoną prikabinant prie galo retėžio ir su iškaba ant kaklo, kur buvo parašyta: "Paskutinis iš dirbamųjų štukų. Kaina numušta nuo \$25.00 iki \$18.98". Arba, galbut, jų garbi, garbi, garbi, garbi prosenėlė, ta, kurią jūs ydinate anų laikų didžiųjų ponų, galbut, koks Jamestowno senbarnis ją nupirko už pundelį kartaus tabako. Tabakas buvo truputį sugadintas, taip pat ir ponija, o lygus išmainymas nėra apgavystė.

Įsnaudotojų kliša čionai, kaip ir visur kitur, susidėjo tik iš visai nežymios dalies gyvenimų. Vienok vergų ir samdytų tarnų visa energija ir užsikišimams buvo jau iščiulpti senųjų prispaudėjų. Senoje tėviskėje, tad jie, pripratę, sugulė ant pilvų ir paveldijo keliatū jiem ant nugarų įdinti ar vaikščioti.

VALDANČIOSIOS KLIASOS KOLONIJŲ LAIKUOSE.

Tuomai laikinai aristokratija susidėjo iš: baudžiauninkų viešpacių, spekuliantų, nusibankrutusių bajorų, vergų pirkliautojų, kontrabandininkų, vergų savininkų ir pirklų. Visi šie sutvėrimai turėjo vienatinį bendrą tikslą: praturtėti, neužsimant jokiū darbu.

Anglų ir vokiečių valdžios, norėdamos savo kolonijas apgyvendinti, skyrė dovanas — žemės plotus žmonėms, kurie įstiegtė sodybas ar plantacijas. Spekuliantams, kurie ar tai prikaltinę, ar tai išvogę, ar apsvaiginę, prievarta atgabendavo penkias dešimtis žmonių-darbininkų į naująjį svetą, duodavo šešioliką mylių žemės pakraščyje tinkamos laivams plaukiojimo upės. Visa valstija New Hampshire kartą priklausė vienam žmogui. Daugelyje atsitikimų, kaip dovaną, plotus žemės kai kurie gaudavo nuo šaunių gubernatorių už duosnius pinigiskus kyšius. Duosniais kyšiais mes neturime suprasti menamas sumas, kokias mūsų laikuose kandidatai į senatorius išmoka įstatymdavysčių atstovams. Šimtas dolerių, išpaustas į delną atsakancio žmogaus, labai tankiai pakišėjui atgrąžindavo "šmotelį" žemės didumo Rhode Island valstijos.

Šie naujos šalies baudžiauninkų viešpacių vadino save "patronais"; angliškoje kalboje tas žodis labai artimas žodžiui — "globėjas" ir bene tik todėl — "save taip ir pasivadino, kad buvo "globėjais" darbininkų žmonių, kurie laikė juos perteklinėje ir išdykime.

Patronai savo kolonijas sutvarkė sulyg puikiausios mados; kai kurie jų užlaikė mažas kariūmenes, susidedančias iš samdininkų ir gerklėpovių. Jie turėjo palacius, jie kariavo, jie apiplėsdavo, eidami po jų loenu paparčių. Kolonistai mokėdavo randą už naudojimą žemės. Apart to, veik kiekviena kiek pelningesnė išdirbystė tapo monopolium (t. y. buvo vienose rankose. — Vert.) patronų. Visą, ko tik apsigyvenę kolonistai reikalavo, turėjo pirkti nuo patronų, ir, jeigu buvo kas paroduoti, patronas žiūrėdavo, kad jis būtų vienatiniu pirkėju. Turto išdirbėjai tuose laikuose nuo spaudžiančių juos monopolijų kentė gal tiek pat, kiek jie kenčia ir mūsų diene.

Autorizuotas vertimas

Alenos Kuršaičiūtės.

(Toliau bus.)

Socializmas suteiks kiekvienam gimusiam kudiškiui lygią progą vystytis doriškai ir fiziškai. Šiandienai darbininkų kliša kudiškiai lieka nustelbti fiziškai ir dvasiškai dėlei skurdo, o kapitalistų kudiškiai ištvirksta dėlei perdidelio pertekliaus.

— Anglijoj yra 10,000 advokatu.

Katorginis.

(Monologas.)

(Scena turi būti tamsi. Kalinys surakintomis rankomis ir kojomis; retėžiai sujungti nuo rankų iki kojų. Iškart skaito laikraštį. Paskui kalba):

Nėra man linksmesnės valandėlės šitam urve, kaip kuomet aš sulaukiu svečių. Tas svečias nors retai mus aplanko, bet tai mieliausias draugas, kuris ateina iš už plataus didjurio, iš laisvos šalies Amerikos. (Spaudžia laikraštį prie širdies.)

Tu mano branguss drauge. Ateini į šitą urvą ir drąsiai skelbi teisybės žodžius. Tu pasakoji, kas kur dedasi ir ką veikia laisvieji mano draugai. Tu pakeli mane dvasioj, sustiprini ir paguodi. Ir tavęs aš laukiu labiau, negu duonos bei vandens.

Aš matau savo draugus ten toli, toli, už jurių-marių. Jie kalba apie mus, aukauja mums savo centus, kovoja už žmonių liuosybę ir griauja kraugerių sostus!

Laisve, tu brangi laisve!... Kada mes tave atpirksime iš tironų rankų? Jau daug kraujo praliejome dėl tavęs. Daug atgulė į grabą už tave. Daugelis kenčiame didžiausią vargą ir liejame ašaras. Tukstančiai rankų ir kojų apkaltų retėžiais laukia laisvės... bet tavęs nėra...

O, laisve!... Ateik perkuno galybe, nutrenk šituos šaltus retėžius nuo mūsų rankų, sugriauk tuos urvus ir paleisk mus ant laisvės!...

Mano rankos surakintos, aš užkaltas tvirtoj pilij, kareiviai sergėti mane, bet mintis mano laisva!... Ji skrenda iš šalies į šalį, ji kovoja kartu su laisvaisiais ir veda į kovą žmonių minias.

Aš esu nelaisvas, mane baigia esti badas, apkurtau nuo žvančimo retėžių ir ryt ar poryt atgulsiu į grabą... Bet jūs, draugai, laisvieji... jūs neperstokite kovoje, neperstokite juog minias ir šaukė: "Duokite mums laisvę!"

Atsiverkite Sibiro tyrai, kurių akmenuota žemė užbėrė lupas laisvės karžygių, ir duokite istarti jiems vieną tik žodelį... Jie istars žodžius: "Stokite į kovą, visų šalių darbininkai!" Tie žodžiai sudrebins visą pasaulį, užtams saulę, iškilis audra, sudrebės žemė, išsilies jurės iš savo vietos ir nuplaus visas šio pasaulio nedorybes!

Bet veltui mano šauksmas, veltui svajonės ir viltis, nes niekas mano žodžių negirdi, niekas nemato mano likimo... (Dainuoja):

Paskutinį jau kartą šiandieną Paregėsiu, kaip saulė tekės ir tt.

Niekur nėra ramybės. Eisiu gult. Gal nors sapne busiu laisvas, gal sapnuosiu apie tėvynę ir draugus, gal matysiu savo gimtinę vietelę ir savo senus tėvelius.

Tu, mano drauge, eik drauge su manim, o rytoj aš tave perduosiu kitam, kuris taipgi laukia tavęs. (Kavoja laikraštį už ančio). Linksmaus gulsiu, saldžiai sapnuosiu. (Nueina.)

Senas Vincas.

Motina viso draugijos turto ir visos kultūros yra darbas.

Viskas, ką mes turime ir kuom esame, paėina iš darbo. Mes turime dėkuoti darbu už viską. — ne tiek savo ypatiskam darbu, kiek bendram draugijimam darbu.

Kada burelyje žmonių nėra vaiko, tai kalbama paprastai apie įvairius dalykus, bet kada yra vaikas, tai daugiausia kalbama apie vaikus.

Čiaudėjimas, žiovavimas, knarkimas ir kaip nuo jų atprasti.

Čiaudėjimas ir žiovavimas yra nesmagūs dalykai geroje draugijoje. Nors žmogus būtų ir šviesiausias, jei jis ims "varnas plėšyti" ir prunksti, tai jį ne kaip žiūrės jo kulturingi draugai. Tokiu pasielgimu jis parodo, jog nemoka susivaldyti ir tinkamai apsieiti draugijoj.

Pažvelgkim į čiaudėjimo priežastis. Nuo senovės da ir dabar kai kurių lietuvių sakom, kad čiaudėjimas paėina nuo ko tikro sumintijimo. Šis tradicijinis sprendimas gal ir turi kiek teisybės, nes, tankiausia, kada žmogus mintija, kvėpavimas pasidaro retesnis. Dėlei to pasiakstina tam tikri nerveliai, kurie ir išsukia čiaudėjimą. Žmogui sveikam normališka kvėpuojant, to nebutų, nes kaip greitai paraginimo nerveliai varo tai atlikti, taip greitai draudžiamieji nerveliai sulauka. Tikrosios priežastys gal yra šios: staigus oro iškvėpavimas, kur oras yra daugiausia išleidžiamas per nosį. Toks čiaudėjimas refleksyviškai paėina nuo nosies gleivėtos plėvės per penktąjį nervą. Taipgi skaidri šviesa ir susirinkimas dulkių nosyje tankiai sujūdina veikliuosius nervelius, kurie irgi refleksyviškai veikia.

Abelnai imant, kiekvienas čiaudėjimas, nežiurint, kaip jis ateina, galima lengvai ir niekam nepatėmiant prasalinti. Bet reikia žinoti ir noro. Kuomet jis artinasi, reikia pilnai įkvėpti oro tiek, kiek tik galima, arba prispausti ar prikaisti viršutinę lupą. Taip darant, sujūdini uždraudžiamuosius nervelius, kurie refleksyviškai suparaliozuoja čiaudėjimą. Lengva atlikti. Įrankių nereikia. Viskas ant vietos. Bet reikia noro.

Šie trys budai (yra da daugiau, bet neparankūs) gali kiekvieną čiaudėjimą, jeigu ne nuo tabako, sulaukyti. Žiovavimas, galima sakyti, tai yra nenorimas susijūdintis, kuris apreiškia nenormališką ypatos stovį. Tam priežastis gal buti protiška arba fiziška. Jis tankiausia apreiškia sykiu su ražymuosi - raivymuosi. Nors nuilsimas nervelių — žiovavimo priežastis, vienok jis daugiau remiasi ant papratimo: mes, jeigu tik kiekvieną sykį jam paėduosi, raivysies ir žiovausi, tai to ir reikės. Taip darant, prie to pripratinsi arba išmokinsi tas dalsis kuno, kurios žiovavimą ir raivymą išsukia.

Žiovavimas nėra toks draugijoje įkirus, kaip čiaudėjimas, nes tyliai, neatkreipiant kitų atidos, atliekamas. Jį prasalinti galima, imant kelis gilius oro įtraukimus, taip pat iš plaučių oras turi būti visas iškvėpiamas išleidžiamas, kiek tik galima. Taip darant, plaučiai išsivėdina, išsėdami sugedusį orą. Patartina, jeigu labai ir tankus užėina žiovavimas, išėiti ant oro ir ten padaryti, kaip nurodyta.

Miegancio knarkimas yra ženklas blogo gulėjimo, kuris paėina iš papratimo. Blogas gulėjimas netik išduoda knarkimą, bet ir atilsį sudarko. Taigi blogo gulėjimo reikia vengti. Visados patartina gulėti istiesus kojas ir rankas, ant dešinio šono arba kniuščia. Taipgi pagalvė-paduška nereikalinga, nes ją vartojant, kraujo cirkuliacija (vaikščiojimas) pasidaro nereguliuojama.

Ypata, gulinti ant nugaros, visados kriokia, nes augštieninkas miegojimas atveria burną, per kurią kvėpuojant momelinis ir gomurinis virbėjimas padaro nepageidaujamą balsą. Čia nereikia klaidingai suprasti. Nevien augštieninkas miegojimas duoda įpratimą atverti burną, bet ir kitokios pozicijos, jeigu nesikontroliuos. Kriokimas ga-

li lengvai buti sulaukomas gulit be pagalvės, ant dešinio šono, su ištiestomis kojomis ir rankomis arba kniuščias. Žinoma, jeigu burnos atdarymas, laike miego labai įprastas, tai reikia perristi smakrą ir viršugalvį taip, kad lupos būtų sučiuptos. Tą atkartojus kelis syk burna miegančiam daugiau neatsivers, — kriokimas dings.

J. J. Čizauskas.

Jomarkas Lietuvoje.

(Iš atsiminimo įspūdžių.)

Lietuvoje jomarkai buna miesteliuose. Kas nežino jomarko? Jomarko nežino, kas negyveno Lietuvoje. Jomarkai — pirkimo ir pardavimo vieta. Bet ar tik tiek jomarkai tereikia? Tai tik vardas.

Jomarkai Lietuvoje tai tikra tarptautiška paroda.

Paskirtoje dienoj sodiečiai, it meldžionis, plaukte plaukia iš visų šalių. Jomarko miestelėnai irgi budi, ypač žydai. Dienai prašvitus, visų-pirmiausia jomarką pradeda žydė su niekocia obuolių, pančiaką be-megzdama; ant visų priešakinų gatvių pasitinka svečius-sodiečius žydelinai su balta duona, obuoliais, žuvimis, silkėmis ir daro krata, kas ką atisevė. O minia vis auga ir auga, iki susilieja į vieną, milžinišką, keistą žmogų.

Ant didelio placiaus pasirodo visas sodiečių turtas ir gabumas. Prasideda derybos. Vienai giria, kiti peikia, ginčijas ir juokauja.

Įvairių kalbų daugybė perstato didelį burį įvairių gaivalų. Kiekvienas savotiškai kalba ir stengiasi visus perrėkt.

Sodiečiai kalba taip nēlemtai... Bet viską iš širdies. Miestelėnai gi kalba mitriau, gyviau; jie dėl žodžių trukumo išreiškia mintį rankų mosavimu. Jų (miestelėnų) akis, it verdantis vanduo, vartosi, švaistosi, aplink, kuriose matosi ironija ir slepiasi apskrumas, apgavystė. Žydeliams ir čigonams — tikra sienpjūtė. 10 žydu ir 10 čigonų tiek vietos užima, kiek 10,000 sodiečių. Jie, it daktarai, kiekvieną daiktą apčiupinėja, kiekvieno žmogaus ko-nors klausia.

Po čigonų ir žydu seka elgėtos-ubagai. Jų poteriai, litanijos ir rožanciai tai tikra šiečkarnios revoliucija. Tarp elgėtų ir iškyla ginčai; mat, vieni daugiau kiti mažiau pelnija. Tai matosi visur konkurencija. Jie pradeda ginčus žodžiais, o užbaigia krukiais. Žodžiu, jomarkas virte verda. Parduoda, perka, maino, magaryčias dera, užmezga giminytę, o kartais ir piršlystę.

Apie vidurienį pasirodo miegustumis akimis, — keistai apsi-rengęs, nei tai vyras nei moteris, — žmogus, kurį netik vaikais, bet ir seneliai tėveliu vadina. Minia urmu, tartum ji laivo skrodžiamai, skirias į dvi pusi. Viršui galvų rudai juodos kepurės šokinėja, kaip prieš lietu varnos ant tvoros mietųkuolų. Moterėlės galvatrukčiomis viena po kitą virsta, lyg avelės prie... suraus slenkščio, — bučiuoja "šventas" riebiaš tėvelio rankas.

Miegustas tėvelis pereis istisą turgavietę ir susinervavęs drožia namų link. Jam jomarkas išrodo ištvirkimas. Tiek daug linų, vilnų, sviesto, surių, medaus, kruopų, vaško, vištų žąsų, drobių, lašinių, kanapių, ir daug kitokios dievo dovanos matosi vėzimuose, kas turėtų but ties šv. Rokum ar Jackum ant altoriaus aukuro. O ką besakytį apie elgėtus, kaip kalnus, taukuotus krepšius duonos, lašinių ir kt. "Tai ir dievo kantrumas!" — pamislėja tėvelis sau.

Pavakaryj matosi įkaušę so-

diečiai ir verkiandios moteris: viena skundžiasi, lašinių paltis sutirpo, kita verkia, skilandis dingo, tai žuvo viedras medaus, tai kailiai, tai čela avis etc.; vyrai įieško, ratų neradę, tai pinigų pametę, tai išmainytas arklys nei iš vietos nepaėina, tai milinė ant pečių sutruko, o kitiems visiškai nuo pečių dingo ir tt. Vieni keikia čigonus, kiti žyduus.

Pagaliaus, it aktorius, ant scenos pasirodo pūsgirtis uriadninkas. Iškilis uriadninko ranka, sušvilps nagaika ore ir nukrinta ant kaimiečių galvų. Nagaikos švilpimą seka be nuovokos šie žodžiai: "Vodki imiejęs" (Ar turi degtinės? Rd.)

Sodiečiai, kaip vištos vanago užkluptos, klydkdami, "barin!... barin!..." neėdinasi hamų link. Uriadninkui, kaipo "tvarkdariui", reikia užbaigti jomarkas; jis savo užduotį išpildo.

Iš visų miestelio pusių toli kur laukuose girdisi ratų tratėjimas, arklių nusiprunkštimas, tai šventų giesmių bei karčiarninių rusiškų dainuškų melodijos, kurias retkarčiais pertraukia girtų juokas bei vyrų su moterimis ginčai.

Uriadninkui palieka tik raiši elgetos, kuriems jis batų užkulniais pagelbėja iš purvyno pasikelti.

Naktis. Viskas ramu. Purvinos, tamsios gatvės, jose nei gyvos dvasios. Krautuvių žiburiai užgęsta, tik karčiarnose girdisi stiklų skambėjimas, girtų juokas ir armonikos žveigimas.

Vienoje karčiarnose girdisi čigonų išdidus pasigyrimai iš pelningo jomarko ir sodiečių žioplumo, kas vis užsibaigia slykščiais žodžiais ir sarkastišku juoku.

Visą tą taip čypiančią, barškiančią, trenksmingą, orchesterą pajavairina kada-ne-kada storas, it cerkvės varpo, uriadninko balsas: "Da-da. Čigankoj vodki jest!" (Ar čigoniškos degtinės yra? Rd.)

Kitoje karčiarnose girdisi vyrų baubimas, armonikos bei smuiko "lamentas", tai moterų spėgimas ir kojų trypimas. Čia tai elgetų bankietas. Elgetos kiekvienas girias savo turtu ir meldžia dievo daugiau tokių jomarkų.

Koki zavėjanti malonus įspūdziai! Sakau, jomarkas Lietuvoje, tai ne Paryžiaus tarptautiška paroda!

O da tie išsigimėliai "cicilikai" be paliovos dejuoja: "Lietuva nuskenodus tamsybės juroje! Reikia daugiau mokslo, daugiau šviesos!"

Lai tiems nenaudėliams judoj "Saulė" ir galenterininkų "brostvomis" apkartos tvoros atspindi per visą jų vėidą istoriška gėdos žyme!

Pr. S. Žmogus.

BEDIEVIAI IŠMOKINA KATALIKUS KOVOTI.

Philadelphijoj aplink Reading ir Pennsylvania geležinkelio stotis labai energiška brukama katalikų laikraščiai. Pirmiau to nebuvo. Stebiesi žmogus, kas dėl priežastis to katalikų subruzdimo. Bet apsižvalgyk, o pamatysi vaikus visa gerkle šaukiant, "Menace"! O "Menace" yra aštriausias laikraštis, leidžiamas kovai su katalikų tikyba. Pakol nepradėta platinti Philadelphijoj "Menace", tol niekur negalima buvo surasti vaiką, kuris pardavinėtų kokį katalikišką laikraštį. Taigi katalikus paskatina prie veiklumo bedieviai. Pas lietuvius matome tą patį. Kunigai, pasimokinę iš socialistų laikraščių pardavinėtojų, jau emė samdyti vaikus, kurie bruktų "Draugą" žmonėms išėinant iš bažnyčių.

Chicagoj gimė "Galvočius", tai stebuklingas laikraštis, kurį kiekvienas mulkis perskaitęs — tampa garsiausiu daktaru. Geras biznis, ar ne?!

Bet mano smegeninėje kyla klausimas — kur gausime ligo-nių, jeigu daktarai gimsta, kaip saranciai (25,000,000 per vieną minutą)?

Vienas socialistas paklausė "Draugo" redaktoriaus kun. Kemešio: "Kodėl jūs nesilaikote Kristaus mokslo? Juk jis pasakė, kad, eidami mokinti žmones, neimtumėte dvejų rubų ir ilgų kišenių?"

Kemešis atsakė: "E-e-e, vaikeli, jeigu Kristus būtų "Draugo" redaktorium, tai da labiau žmones mulkintų ir daugiau skaitytojų turėtų."

Senas Vincas.

SATYRO UŽPEČKIS.

FAKTIŠKI PATĖMIJIMAI.

"Vėžio" N 6 p. Dulbinas rašo straipsnį "Jaunimas ir subrendėliai" (Suprask, senberniais surembėjėliai), ir galų-gale išveda: Jaunimas turi likti senesniu, o surembėjėliai jaunesniais. Tai tik tuomet galėsių internacionalistams pastatyti kryžių.

Ar tik So. Bostono "vėžininkai" nepradės senberniams sudinti trumpas kelnaites?

"Laisvė" apleido So. Bostoną. "Vėžininkai" trina rankas iš džiaugsmo ir, Jurgeliui vandant, gėda:

Ir mes, visi tautininkai, Liksime prakalbininkai — Imsim penkines! Imsim penkines!

(Tamošius basuoja): O aš, senas kanaaninkas, Pirmas "Vėžio" šėrininkas, Šaukiu prie savęs! Šaukiu prie savęs!

Brooklyno močiute, susidėjęs rankas ant žvato, kiukuoja galva ir plonu balseliu šaukia:

"Pribuk, Varnagiri, mums ant padėjimo, sergėk nuog neprieteliaus silpną sutvėrimą!..."

"Kaip buvo iš pradžios, taip bus ir visados! Gaida sutartinė per amžius nežušta!"

Vieni sakė: "Jonai, mes tave mylime, bet tavo raštus deginom ir deginsime!"

Kiti sako: "Vincai, mes tavo raštus mylime, bet tavo ypatos baisiai neapkenčiame!"

"Vienybės Atbulininkų" gerbiamas redaktorius andai sušuko tautišku balsu: "Kovos" bendradarbis da nepametė pie-mens budo, pravardžiuoja tautiečius ir jų laikraščius. Tas parodo, kad ir "Kovos" redaktorių pienuo, jeigu tokius raštus talpina!"

Tame pačiame "Vien. Atbul." numeryje "Feljetone" yra pakrikštytas "Pirmyn" ant "Atgal" ir tautiškas redaktorius to nemato.

Manau, kad ir ponui Skirvydai nebutų pro šalį suteikti ilgaveidžių kapitono vardą. Ar ne?

Chicagoj gimė "Galvočius", tai stebuklingas laikraštis, kurį kiekvienas mulkis perskaitęs — tampa garsiausiu daktaru. Geras biznis, ar ne?!

Bet mano smegeninėje kyla klausimas — kur gausime ligo-nių, jeigu daktarai gimsta, kaip saranciai (25,000,000 per vieną minutą)?

Vienas socialistas paklausė "Draugo" redaktoriaus kun. Kemešio: "Kodėl jūs nesilaikote Kristaus mokslo? Juk jis pasakė, kad, eidami mokinti žmones, neimtumėte dvejų rubų ir ilgų kišenių?"

Kemešis atsakė: "E-e-e, vaikeli, jeigu Kristus būtų "Draugo" redaktorium, tai da labiau žmones mulkintų ir daugiau skaitytojų turėtų."

Senas Vincas.

Atsišaukimas.

Reikale keliaujančio knygyno.

Jau trejetas mėnesių, kaip siaurinė Philadelphiajose dalyje pradėjo darbuotis „Lietuvių Keliaujantis Knygynas“. Šios rūšies organizacija Amerikoje, berods, pirma. Ją čion sudaro nedidelis būrelis visokio amžiaus ir įvairių pažiūrų žmonių, bet visi tvirti progresistai. Nors tai nedidelis būrelis, bet veiklus ir atkaklus užmanytame darbe. Pasistatęs savo tikslu blaivą švietimą liaudies, tas būrelis diena iš dienos siūnia savo pasiaukavusius narius su krepšiu, pilnu knygų, tiesiog ir darbininkams stubas. Ir šie, atsilankydami net į tamsiausius urvus ir aiškindami žmonėms naudą ir reikalingumą skaitymo, maišo ant jau perskaitytų knygų de neskaitytas.

Ne visur randama tokių, ką turi kokią nors svietišką knygutę apsimainyti. Daugelyje vietų tik maldaknygė ar kokią šventą evangeliją žmonės teturi. Mūsų draugai ima evangelijas ir maldaknyges ir vieton jų palieka knyguotes su šviesiomis ir genijališkomis mintimis.

Męs visada atmename, jog mūsų parveža eiti ten, kur nakties tamsa viešpatuoja, į viešpatiją tamsos apastalo, kur šis lig šiol liuosai žmonių protuose tamsą platinio, auklėjo ir per keliatą šimtmečių palaikė. Ir ten nuėję mūsų draugai randa apščiui pridovanotų kn. Kaulakio, kalbėdant ir prie kitokios progos, įvairių juodašimčių raštų. Mūsų draugai paima iš gerų parapijonų knyguotes: „Socialistai ir Masonai“, „Atsargiausi su ugnim“, „Kas tie socialistai ir ko jie nori“ ir tai kitas panašias ir vieton jų duoda pasiskaityti tokiems kn. Dembskio „Inkvizicija“ arba „Tikyba ar Mokslas“, ar tai „Kodėl aš netikiu į Dievą“, o kartais ir gražią pasakaitę. Žmonės gi skaito, tankiai dėkavoja ir džiaugiasi.

Parneštų juodašimčių raštų paliekame po vieną ekzemplorių archive (kad užsiliktų kas anukams parodyti), o nuo kitų jų juoda spalva nuvalome šventoj ugnelėje.

Greitai savo apilinkėję mes išrinksimė visą tą žmonių nepriekielio pasėta pikta sėkla.

Tą mes tikrai tikimės atlikti, jei tik pažangioji visuomenė nors po vieną gerą grūdėlį įmes į mūsų krepšį: nors po vieną gerą knygutę paaukaus.

Kada mes atsilankome į stubas, mums tankiai atneša persimainyti knyguotes, kurių ar tai pradžia ar pabaiga jau nuplėsta, ir tokios knyguotės jau nebeteri vertės. Ir pas daugelį mūsų draugų, ar tai ant stalo ar po stalu, blakosi jau perskaitytos knyguotės ir tankiai be naudos susidrasko. O vienok, jas tiksliai suvartojus, galima būtų išvysti puikias pasekmes. Ten, kur veikia mūsų „Keliaujantis Knygynas“, turintis porą knygučių, mainydamas ant mūsų knygyno knygučių, gali visą lietuvišką literatūrą perskaityti. Paaukavę gi tas perskaitytas knyguotes, jis padėtų mums pikta sėklą surinkti, o kitur jau net ir jos diegus išrauti.

Męs zinome, jog daugelio mūsų draugų kambariuose daug gerų knygučių guli visai be naudos, o tuo tarpu kitam kambariui jos būtų labai naudingos, pageidaujamos ir reikalingos, jog laikyti jas be sunaudojimo tai būtų egoizmas, nuodėmė ir didelis prašingumas prieš augstą mūsų visų idealą, idealą meilės ir brolybės!

Paaukaukite jas mūsų knygynui, o pas mus jos negulės velni, jos atliks tikrą savo uždutį, jos apšvies tamsaus mūsų brolio protą, išbudins jo nusiminusioj siejoj šviesios ateities vilčių, sužadins jį prie kovos už geresnį būvį, įkvėps jam drąsą,

padarys jį nepergalimu, galin-gu, ir parbloks po jo kojų jo amžiną nevidoną, jo kraujo čiul-piką — kapitalistų klišą.

Ir, vardan jūsų šviesaus laisvės idealo, neatsisakykite ir, sykį nusprendę, savo švento užmanymo neatidėliokite ir atsišaukite į mūsų knygyną jūsų atliekamas knyguotes. Siųskite sekanti adresu:

B. Jatušis, 819 Buttonwood St., Philadelphia, Pa.

O jei gyvenat Philadelphiajioj, parašykite atvirą laišką, mes ateisime ir pasiimsime patįs.

„Lietuvių Keliaujančio Knygyno“ Komiteto vardu

J. Gaigalas.

Iš Philadelphijos.

HALWOODO, KELEVEY IR GRIKŠTO PRAKALBOS.

Lyric Hall praėitą nedėdienį, kaip 2 val. po pietų laikė prakalbas Wm. Haywood, McKelevey ir L. Grikštas.

Haywoodas taktiškai ir plačiai kalbėjo apie darbininkų judėjimą ir jų kovos ir vienybės reikalus. McKelevey kalbėjo apie tai, kaip jį laike dokininkų straiko suareštavo ir iki šiol laikė kalėjime, kaltindami ir teisdami, kaip jo ypatą, kuri buk tai ketinusi ką tai užmušti. McKelevey, nėsant jokių jo kalčios prirodymų, liko paleistas be bausmės, tik teismas jam po sunkia gresmia uždraudė per šėsius mėnesius veikti straikuose.

Kas link L. Grikšto kalbos, tai ji buvo be tvarkos. Jis nieko geru nepasakė, o tik keikė visokią valdžią, kaip dabartinę — kapitalistišką, taip ir busimąją — socialistišką. D. K.

APGAVIKAS „GRAFAS“.

Tulak rusas „grafas“ Markov fon de Hidden suvylojo tris gražias Philadelphijos merginąs; prasiskolino viešbutiams, hoteliams, didžiomsios krautuoms ir automobilių ir vežimėlių firmoms keliolika tukstančių dol., ir dingo nežinia kur.

Istikrųjų, jis nebuvo joks grafas ir tikrai savo titulu apgandinėjo lengvatikius amerikonus, kurie taip dievmeldingai gerbia titulus. Užklaustas apie Hiddeną, Rusijos ambasadorius Washingtono, atsakė, kad Amerikoje nėra tokių rusiško grafo. Už vienus tik automobilius menamas „grafas“ buvo įsiskolinęs 2,300 dolerių.

LAIKRAŠČIŲ IŠVAŽIOTOJAI STRAIKUOJA.

Straikuoja „Evening Times“ ir „Telegraph“ dienraščių „draiveriai“ išvažiotojai. Laikraščių savininkai norėjo pasisamdyti išvažiotojus nuo įvairių kitų firmų. Bet tų firmų išvažiotojai pasakė savo darbdaviams: jeigu mus versite dirbti skiaubų darbą, tai ir mes busime priversti straikuoti.

Suareštuota du straiklaužiai, kaltinami užpuolime ant straikeirčių.

Minėti du laikraščiai turi įvedę net tam tikrus darbininkų skyrius savo špalinkose ir žodžiais pasirodo darbininkams labai geri. Bet kada darbininkai perikalauja pragyvenamos algos, tai tie laikraščiai jieško straiklaužių.

KUN. DELIANIS TVERIA PARAPIJĄ.

Kun. Delianis, neseniai iš Europos atvykęs, tveria naują katalikų parapiją, kurios centras vėliau bus bene šiaurinėj miesto dalyje — North Side'je. Tuo tarpu kun. Delianis laiko pamaldas bažnyčioje ant Catherine St., tarp 7 ir 8 So. St.

ATVAŽIAVO KUN. ALB. JANUŠAS.

Jis Chicago atvyko kun. Alb. Janušas, neseniai atkeliavęs iš Lietuvos. Jis maņas kur netoliniais steigti parapiją.

Korespondencijos.

DES MOINES, IOWA. Socialistų prakalbos. Tautiečių balius ir katalikų kraujo praliejimas.

Vasario 22 160 kuopa LSS. Woodmans Hall'ej laikė prakalbas. Publikos susirinko apie 30 ypatų, kurių tarpe 5 moteriškės.

Kalbėjo J. Kurpeikis ir J. Gailionas. Pirmas kalbėjo ilgai, norėdamas daug ką pasakyti. Bet nieko aiškiai nepasakė. Maišė, kratė, kad nei geriausias virėjas negalėtų išvirti košės iš jo receptų. Antras kalbėjo trumpiau, bet kalbėjo aiškiai ir suprantamai. Iš jo galima laukti gabaus kalbėtojo.

Į prakalbas mažai publikos teatsilankė, nes subatos vakarą, vas. 21 d. buvo Lietuvių Ukėšų Pašalpinės Draugijos balius. Tautiečiai karšti katalikai, prisiriaubę rudižo su smičke, apie 1 val. 30 min. nedėlios rytą susimušė. Pagal policijos viršininko McDowell'io raportavimą, buvo laisvos peštynės visiems.

Sužeista trys vyrai ir viena moteriškė. Buteliai lakstė į visas puses ir „spitunai“ (spjautuvai) sykais pasirodė virš galvų. Kiti angliški laikraščiai vadina tas peštynes „alaus butelių ir spjautuvų muštynėmis“. Baliuje buvo apie 200 ypatų. Iš to galima matyti, kad svaiгалus ir trypinimą vietiniai lietuviai labiausiai myli.

Geistina, kad butų tankiaus rongiamos prakalbos, kad pabudinus snaudalius.

Darbai silpnai eina. Darbas iš kitur pribuvusiam sunku gauti. L. M. Lašas.

BINGHAMTON, N. Y.

Vasario 21 d. d-stė Liet. Dukterų turėjo teatrą su baliu. Su pagalba LSS. kuopos narių buvo sulošta Vargšo 5 veiksmų drama „Jono širdis“. Lošimas išėjo neperpuikusiai, kadangi didesni veikalai sunku mus sulošti, nes neturime gerai išsilavinusių aktorių, o taipgi nei pritaikytos scenos. Klausytojai nelabai užganėdinti, nes veikalas mažai juoko, o mūsų žmonėms, mat, labiausia tinka juokai. Publikos buvo daug; draugystė turės pelno.

LSS. kuopa nutarė rengti teatrą tuojaus po velykų. Veikalas bus parinktas koks juokingesnis.

Kuopa svarstė klausimą link aukavimo Sąjungos preso fondui. Kadangi kuopos izde pinigų nėsiranda, bet da kp. turi skolas, tad nutarta parinkti aukų per du kuopos susirinkimus iš narių ir pasiūsti administracijai. Esdzei.

SCHENECTADY, N. Y.

Sniegas socialistams užkenkė. Vietinė LSS. 154 kp. buvo prisirengusi 14 d. vasario statyt scenoj „Alkani žmonės“. Viskas buvo prirengta: svetainė nusamdyta, drabužiai artistams parupinti, plakatai atspausdinti ir išdailinti, laikraščiuose „Kovojo“ ir „Keleivy“ ir vietiniuose angliškuose apgarsinta.

Bet tas viskas buvo veltui: sniegas nedaleido publikai susirinkti į tą prakilnų vakarą. O 154 kp. pasidarė nuostolių apie \$20.00.

13 d. vasario vakare pradėjo snigt ir snigo be pertraukos visą parą. Ant rytojaus vakare tiek buvo prisnigta, kad nei vienas gatvekaris negalėjo po miestą vaikščioti, ir iš artimų miestukų niekas negalėjo atvažiuot per daugumą sniego. Vietiniai seni gyventojai sako, kad nepamena, kada butų tiek daug sniego ant syk prisnigta. Angliški gi laikraščiai pranešė, kad tą vakarą niekas neitų vaikščioti, nės buvo laukiama didelės pūgos, kuri, rodos, prašvilpė pro šalį.

Krautuves uždarė nuo 5 val. vakare.

Tokių tai būdu ir mūsų veikalas atliko nesuloštas. Bet artistai ir rengėjai, nežiurint pirmo nepasisekimo, žada suloštį jį tuojaus po velykų.

J. Korespondentas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Šioj miesto dalyj lietuviai turi tris savo organizacijas: pašalpinę Mindaugio d-stę, S. R. K. A. 135 kp. ir LSS 20 kp. Dvi pirmosios nieko nesirupina politikos ir visuomenės darbais. LSS. 20 kuopa tai veikiausia. Jau šimet ji turėjo koncertą ir prakalbas paminėjimui Krutinovo Nedėdienio; taipgi turėjo balių su dainomis. Balius pavyko. „Aido“ dainininkai sudaiavo 5 daineles, kurios publikai labai patiko. Dabar LSS. 20 kuopa parengia per 4 nedėdienius paskaitas, kurios bus kovos 8, 15, 22 ir 29 diense po N 736 3 Ave. Pradžia 2 val. po pietų. Prelegentai bus iš „Laisvės“ bendrovės. Kiekvienam butų nauda atsilankytį tas paskaitas. Vyturėlis.

ATHOL, MASS.

21 d. vasario „Pilnieji blaivininkai“ lošė veikaluką „Degtinė“. Toliaus sekė monologai ir deklamacijos, kuriuos lošė laisvamaniai ir ex-socialistai. Skaudu buvo žiūrėti į tuos Romos vergus, kaip jie viską vertė ant socialistų, kuriuos ir girtuokliais perstatė. Gėda jums, kad savųjų girtuoklių nematote, kurie koznose vestuvėse, krikštynose turi peštynes ir staugia, po 30 bačukių pasistatę, visam miesteliui darydami gėdą.

LSS. 114 kuopa buvo surengusi juokų vakarą, kurs nusikėkė puikiai, tiktai mergaitės, kurios prisidėjo prie programo, daug nukentėjo nuo tamsuolių: pp. E. Sabaliauskaitė, P. Navadvorskaitė ir drg. E. Grudzinskiūtė. Pastaroji padainavo solo ir, kitoms pritariant, marselietę ir „Eina garsas nuo rubežiaus“. Širdingai dėknojame joms. J. Kavlaičia.

SO. BOSTON, MASS.

22 vasario lietuviškoj svetainėje buvo prakalbos, parengtos Lietuvos Dukterų draugijos. Kalbėjo F. J. Bagočius, paaiškindamas, kad šią draugiją suardė kun. J. Amošius su gaspadine. Paaškino, kad konstitucija yra padaryta moterims ir vyrams, ir toliau ši draugija vadinsis Lietuvos Dukterų ir Sūnų Draugija.

Birutės Kanklių Choras gerai sudainavo keliatą dainų. Paskui kalbėjo St. Michelonas, kuris aiškiai nurodė laisvų draugijų naudą.

Naujų narių prisirašė 50 (vyru ir moterų). Žmonių buvo prisirinkę apie 500. Taigi, nežiurint, kad tautiečiai su kun. Tamošium deėjo visas pastangas sugriauti šią draugiją, vienok ji gyvuoja ir auga.

M. P...cius.

BRIDGEPORT, CONN.

Vietiniai socialistai, ne vien tik kuopos nariai, bet ir pašaliniai suėjo į didesnę pažintį per parengimą diskusijų. 8 vasario diskusavo: „Ar socializmas priešingas tikėjimui?“ 15 vasario diskusavo: „Ar socialistas gali būti krikščioniu?“. Socialistai ima viršų ir nori, kad atsilankytų į diskusijas Bridgeport lietuvų katalikų stipriausias stulpas, t. y. prabaščius su savo šeima.

15 d. vasario Antanas Šimanskas, pirmiau narys LSS. 1 mos, dabar 41-mos kp. LSS., apsidėdė su Konstancija Pranaičiute. Šliubą emė pas lenkų katalikų neprigulmingą kunigą, kuris daug pigiau parduoda sakramentus, kaip lietuvių prigulmingasai. Kiti stebisi, kaip gali taip poniškai išgyvent, kad taip mažai ima už sakramentus.

Vestuvės buvo gražios, svečiai linksminosi visą pusdienį. Per vakarienę jaunasis sumanė padaryti kolektą rev. ir kan. šelpimui. Aukavo: 50c. Bronis Adomaitis; po 25c: P. Petrauskas, V. Višniauskas, N. Tumuniūtė, V. Pėstininkas, A. Varniūtė, V. Adomavičius, D. Gelbuogis, A. Šimanskas, J. Gesevičius, K. Juknis. Viso surinkta \$3.00. Linkėtina gražaus gyvenimo jiemdviem poroje.

Pius Petrauskas.

HYDE PARK, MASS.

Lietuvių čia gyvena nedaug. Šimet jie susitvėrė kooperaciją ir jau atidarė valgomųjų daiktų krautuve.

15 vasario lietuviai su lenkais buvo surengę socialistų agitacijos prakalbas. Kalbėjo drg. St. Michelonas. Atgavino seniai mirusią LSS. kuopelę, kurion tuoj įsirašė 8 nariai. Lenkų suvis mažai atėjo į prakalbas, o kai jų kalbėtojas pradėjo kalbėti, tai ir tie patįs prasišalino. Padengimui lėšų surinkta \$3.07. V. Kroll.

ROCKFORD, ILL.

Lietuvių Skyrius Soc. P. pirma gerai darbavosi, bet dabar da gyviau pradėjo veikti, kaip susitvėrė LSS. 75 kuopa. 23 vasario buvo prakalbos. Kalbėjo drg. A. Petratis iš Chicagos. Po tam buvo ir deklamacijų. Bedarbis.

MARYVILLE, ILL.

Vietinė LSS. 106 kuopa parengė teatrą ir balių. Lošė „Tris mylimos“. Lošimas pavyko, aktoriai savo roles atliko gerai, kaip pirmą sykį lošianti. Buvo ir deklamacijų. Publika gerai užsilaukė, tik mazi vaikai, rodos, budami be motinų priežiūrėjimo, kėlė riksmą. Buvo ir skrajojanti krasa. Senapilietis.

NEWARK, N. J.

Suareštuota trys lietuviai vaikiniai už lošimą iš pinigų, taipgi ir tas saliumininkas, pas kurį jie lošė. Užstaciūs po 50 dol. kaucijos, paleido juos ligi teismo. 10 vas. buvo teismas, ir jie užsimokėjo po 10 dol., o saliumininkas 50 dol. J. A. Kalvietis.

SIOUX CITY, IOWA.

Jau antri metai lietuviai darbuotis pradeda. Čia gyvuoja dvi pašalpinės draugystės, SLA. ir šv. Jono. SLA. draugystė sumanė įtaisyti knygyną. Labai pavyko tas sumanymas; nariai suaukavo knygų suvirš 40 dol. vertės ir iš izdo paskyrė 25 dol. ir da tikimasi nuo narių. Raudasi ir tokių, ką sakė, neverta rašyties ten, ba ten visi socialistai ir bedieviai. Bet žmonės j tai nekreipia atidos, rašosi netik vyrai, bet ir moteris ir merginos.

Sv. Jono draugystė taippat darbuojasi, kepurės atkišę beveik kas nedėdienis aukas renka bažnyčiai; surinko daugiau, kaip 2,000 dol. ir nupirko 7 lotus žemės ir užstraukė šiek-tiek skolas. Čia-pat yra užtektinai bažnyčių: lenkų ir kitokių, tik melksis, kiek užtenka!

Darbai labai šią žiemą silpnai eina. Šimtai bedarbių vaikščioja nuo vienos dirbtuvės prie kitos. Gaspadinės Tarnas.

NEW HAVEN, CONN.

LSS. 27 kuopa parengė 15d. vasario prakalbas. Kalbėtojai buvo kviesti draugai J. Perkunas ir J. V. Stalioraitis. Bet J. Perkunas neatvyko, kadangi tuo laiku buvo Chicagoj su prankabomis. Bet mės, ant laimės, greitai laiku gavome kitą kalbėtoją drg. A. Baranauską, kuris ištikro savo uždutį atliko puikiai. Jis pusantros valandos kalbėjo mums dieną, o vakare nuvažiavo į Hartfordą kalbėt. Drg. A. B. kalbėjo apie kapitalistų ir badu mirštančius žmones, apie kunigus ir dvasiškaiki ir

materijališkai nuskriaustus žmones. Pabaigoj užsiminė ir apie Šliupą, kuriam neseniai bizniečiai parengė prakalbas LSS. 27 kuopos vardu, kad išniekiot socialistus, kaip kunigai keikia bedievius. Užsiminus apie Šliupą, sukilo visi bizniečiai ir emė rėkt, kaip kad pirmiau darydavo fanatikai, tik ką nemėtė į kalbėtoją supuvusiais kiaušiniiais. Ant galo drg. J. V. S. da sykį pakalbėjo, išėjus šliuptarniams.

A. Talandziavičius.

GRAND RAPIDS, MICH.

15 vasario šv. Jurgio draugystė apvaikščiojo 10 metų savo gyvavimo sukaktuves. Buvo užkviesta visos vietinės liet. draugijos ir visų atstovams duota kalbėti, tik nedavė pabaigti kalbą drg. J. K. Valinskui, Simano Daukanto draugijos atstovui. Mat, Valinskas bandė atsakyti į kunigų užmetinėjimus Daukanto draugijai ir sakė, kad ta draugystė yra teisinga ir bešališka. Už Daukanto draugystės pateisinimą jam sustabdė kalbą. Senas Kareivis.

NEW KENSINGTON, PA.

Nedėlioje 25 sausio 151 LSS. kuopa laikė diskusijas apie tai: „Ar socializmas vienu kartu įvyks visose civilizuoto pasaulio šalyse ar tiktai laipsniškai vienoje šalyje po kita?“ Po visapusiškam išdiskusavimui klausimo, 10 balsų prieš 4 nubalsuota, kad visose civilizuotose šalyse, kur yra išsivystęs kapitalizmas, sykiu įvyks socializmas. J. Daubaras.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

A. Kurilaičiui. Nieko svarbaus neatradome Jūsų aprašytoje prakalbose. Nesuvertosime. Rašinėti toliau kviečiame.

J. Weiner. Negalime įdėti Jūsų įspudžių iš kelionės. Aprašyta tik labai paprastas atsitikimas ir tik vidutiniškai.

K. V. Stoughton, Mass. Smulkiai, tankiai ir ant plonos popieros abiejų pusių surašėte žinią, kuri nėra taip svarbi, kad perrašintume. Nepatils.

A. M. Sunku Jūsų korespondencija suskaityti, o turinys nesvarbus. Nededame.

K. Švedui. Jūsų žinutė negalime suvartoti todėl, kad Darbo Lauke buvome pirmiau apie tai rašę.

Protestuotojams prieš 60 kp. protestą prieš drg. V. Jakščio kandidatūrą į administratorius. Administratoriaus kandidatūrai apkalbėti laikas pasibaigė, ir negalime daugiau dėti jokių apie tai apkalbėjimų ir nematome reikalo dėti protestus prieš protestus.

209 kuopai. Laikraštis naujiems nariams taip greit išsiunčiama, kaip tik galima. Aukos taipgi be pamato neužvelkama. Administracija ir redakcija priima tai, kaip patarimus, o pamates tarimo talpinti neranda reikalo.

Gluosneliui. Satyros gabalėlį gavome. Ačiū.

Grigui. Apsakėlė tinka. Dėkui.

Uršės Vyriui. „Prašymą“ įdėsimė į vieną artimesniųjų numerių.

AUKOS

POLITIŠKIEMS KANKINIAMS.

Pavyzdis lietuviams. Chicago, Ill., susitarė būrelis merginų dalyvavo maskarado baliuje ir laimėjo \$10.00.

Kuomet susirinko pasidalyti; apsvarsčiusius nutarė nesidalyti, geriaus paaukaut tiems žmonėms, kurie dėl visuomenės labo kenčia alkį ir šaltį Sibiro tyruose. Atrokovusios pinigiskas išlaidas, pridavė \$6.50 per

M. Petrauską, kuris pasiuntė "Kovos" administracijai.

Aukautojų vardai: T. Bagdaničiūtė, E. Zalinskaitė, M. Bliudžiūtė, A. Pocevičiūtė, O. Galdikaitė, K. Račkauskaitė, P. Valantaitė, A. Šlekutė, P. Liaudanskaitė, A. Janušauskaitė, J. Posevičiūtė, P. Samašauskaitė, V. Maskavičiūtė, E. Žadeikaitė, P. Zakauskaitė.

M. Petrauskas, Bridgewater, Mass. 15 d. vasario buvo vestuvės Adomo Kasparo su Ona Baranyte. Svečiams besilinksminant, Jonas Kasparas iš Montello, Mass., užmanė parinkti aukų Rusijos polit. kaliniams. Al. Baginskis keliais žodžiais paaiškino, kaip mūsų broliai yra pudomi Rusijos kalėjimuose. Aukavo: po \$1.00: P. Kasparas, V. Parasavičia, Al. Boginskis, J. Kusleika; po 50c: Fr. Svetlavičius, M. Svetlavičienė, J. Klemanskas, A. Klemanskienė, V. Bingelis, A. Bingelienė, A. Kasparas, A. Kasparienė, K. Zenkevičia, A. Andriulionis, S. Uždavinis, R. Baroniute, A. Vaitkaitė, M. Neverauskaitė, F. Medeckis; po 25c: P. Dvareckas, A. Zablocas, B. Karžiskaitė; 10c V. Lenkevičia. Sykiu \$12.35.

Aukavusiems širdingai aciū.

Alex. Baginskis.

N. S. Pittsburgh, Pa. LSS. 55 kp. savo susirinkime lapkričio 2 d. 1913 m. nutarė paaugauti politiškiems kankiniams iš kuopos izdo \$5.00 ir padaryti fuosą kolekta, kur aukavo šios ypatos: J. Stasevičia, J. Česna, J. Molevičia po 50c.; V. Urnešis, A. Simonavičia, M. Dovidaitis, J. K. Maziukna, J. Cesnavičia, K. Boguzas, A. Štrauskas, A. Tamošiusas, J. Baliukas, V. Baliukas, A. Jukna po 25c.; M. Bartkus 10c. Viso suaukauta \$9.35. Pasiūta išdinti Ramanaukui; aukos jau tilpo N7 "Kovos". Visiems aukavusiems tariu širdingai aciū!

J. K. Maziukna.

Iš Thomas, W. Va. per drg. M. L. Balčiūną aukų politiškiems kankiniams priimta \$2.50.

Aukavo: J. Prekšas, M. L. Balčiūnas, J. Lingvinas po 50c.; M. Daugotas, S. Rasiulis po 25c. Lawrence, Mass. Laikė LSS. 64 kp. sudėtinių vakarėlio aukavo politiškiems kankiniams šios poros: F. Kalkopas su K. Kulbiute ir A. Baronas su M. Užkuryte po 50c.; P. Strazdas su O. Ciurlioniute 30c.; D. Janulionis su O. Baranaukiute 28c.; M. Bolis su savo moteria, M. Trečiokas su M. Kulbiute, M. Stacionis su V. Šoblinkiute, A. Remeikis su A. Sinkoniute, J. Joudelis su P. Etkuvičiute, A. Večkys su E. Mulokaite, S. Večkys su G. Pušiniute, M. Čulada su A. Bulaukiute, B. Žilionis su O. Janulioniute ir T. Strazdas, J. Povilauskas, A. Bakšys, P. Liupsevičius, (pavieniai) po 25c.; A. Brank, D. Bulanka po 15c. Viso \$5.13. S. Večkys.

So. Englewood, Ill. Vasario 15 d. per T. L. M. dr-tės šeimynišką vakarėlį politiškiems kankiniams aukavo šios ypatos: po 50c.: J. Niaura, B. Diliunas, 30c. J. Gvergzdis; po 25c.: A. D. Činikas, J. Šestokas, J. Oleikis, T. Šlikas, A. Činikas, L. Stasiulis, J. Janulis. Vifo \$3.30. Ir likusį pelną nuo vakarėlio draugystė paskyrė taigpi kankiniams. Viso sykiu \$7.65.

Užtai draugystei ir aukautojams tariu širdingai aciū. B. D.

KLaidos Atitaisyimas.

Worcester, Mass. Kalbėtojas drg. Neveckas kvietė publiką paaugauti paliuosavimui iš Sibiro draugo N.N. Šaraše aukavusių vardu taip ir pasakyta. LSS. 40 kp. 8 d. vasario nutarė, kad tie suaukauti pinigai \$24.31 būtų pasiūsti ne vienam N.N., bet abelnai visiems politiškiems kankiniams.

LSS. 40 kp. fin. sekr. J. Vitkauskas.

Sajungos Reikalai.

LINKUI SPAUDINAMOS MAŠINOS.

Spaudinamos mašinos kląsima buvo savo laiku apkalbėtas ir nutarta, jog būtų labai geras daiktas Sajungai turėti nuosavą spaudinamą mašiną. Bet ką? — Kapitalo stokuoja. Dabar P. K. administratoriaus patarimu ("K." N 3.) atsišaukia, — aukų, vyručiai! Žinoma, gal aukų ir suplunks į Preso fondą, bet toli nepilnai nurodytiems iškašiams. Priesieis imtis iš izdo. O izde?... Ar "Moteris ir Socijalizmas" da lauks geresnių metų?

Mės, LSS. 120 kp., 25 d. sausio š. m. savo mėnesiniame susirinkime šį klausimą apkalbėjome ir nutarėm:

- 1) Kolei Linotype neismokėta, tai su spaudinama mašina palaukti. 2) Jei Sajungos izdas neišneša nupirkti spaudinamą mašiną ir išleisti "M. ir S.", tai pirmiau išleiskime "M. ir S."

Vėliaus nėra abejonės, kad Sajungos izdas vėl sustiprės, ir tada su paskolės ar aukų pagalba galėsime ir spaudinamą mašiną nupirkti.

LSS. 120 kp. Literatiškas Komitetas:

Pr. S. Žuravlis, Z. Vitkauskas, J. Naujalis.

Nuo Redakcijos. Preso fondas niekam nei kame neužkenkia. Tą fondą likviduoti būtų neišmintingas darbas. Aukos gausiai plaukia fondu. Sajungiečiai nori turėti pilną savo spautuvę. Suaukautų pinigų galės užtekti įsitaismyti presu, bent jau tikrai galima tikėtis, kad nemažiau kaip pusė reikalaujamos sumos įplauks aukomis. Kokią pusę kainos išsyk įmokėjus, lengvas daiktas iki galui išmokėti, kad jau ir iš Sajungos izdo. Ne daugiau reikės kas mėnuo įnešti išmokėsčio, kaip dabar išmokame už "Kovos" spaudinimą svetimoje spaustuvėje. Taigi presas pats išsimokės.

MONOTONIŠKA MALDA.

Kas nežino, kad Sajungos tikslas-mieris — rupintis opiausiais darbininkų reikalais.

Nežiūrint įvairių saumylių išstatyčių kliūčių, Sajunga niekuomet nuo savo tikslo nenukrypo. Tačiau, metus žvilgsnį į Sajungos organą, tai taip išrodo, lyg būtų nauja darbininkų "maldaknygė". Čia darbininkai meldžiasi ne prie dievo, bet prie tokių-pat darbininkų, kaip jie patys.

Kartais tame pačiame "Kovos" numeryje matosi du-tris atsišaukimai, kaip va: Audėjai-straikeriai, rubsiuviai-straikeriai; tai vėl kurpiai-straikeriai, tai Sajungos nedateklūs, angliakasiai-straikeriai, tai Sajunga nori kokią knygą išleisti. Čia vėl Linotype mašina, tai "Rankpelnis" "merdi". Kitur politiški kaliniai dejuoja, tai vėl žiurėk, kokių kalnakasių straikerių šeimynos vaitoja.

Na, jau rods valandėlė ramesnė. Jau nutilo elgėtiškas vaitojimas. Linksma. Smagu. Bet ne ilgam. Štai ir vėl naujas melancholiškai-elgėtiškas dejavimas duzgia iš anapus Atlantiko. Numetė akis nuo laikraščio, jau matai susiraukusį, piktą elgėtą atkišusį baltą ranką meldžiant \$10 ar \$50. Pastarąjį atstumei, ir vėl skaityk laikraštį, o gi vėl naujas atsišaukimas... "Draugai, spaudinamoji mašina butinai reikalinga — aukų, draugai!" Nukreipi akis antron pusėn, štai vėl • socijalistiskas dienraštis ("New York Call") šaukiasi pagalbos!

Ar da, sakysit, ne monotoniška malda? Anot patarėš, ir arklys per mieraš nešoka. Pildomojo Komiteto atsišaukimas į sajungiečius ("K." N3) taip ge-

ras, kaip ir visi viršminėti, bet ne atsakanciamė laike.

Juk "Moteris ir Socijalizmas", — taip pageidaujama ir nuo seniai laukiama, — rankraštyje nusinešiojo, kuomet kitų tautų socijalistai net antrą laidą turi. Mano nuomone, vienas paukštis rankose brangesnis už du krumuose. Norėt spaudinamos mašinos, kuomet Linotype neismokėta ir "Moteris ir Socijalizmas" neišleista—negalima. Priežastis: Bedarbių daugybė, milžiniški iškašciai ir nuvarginti aukautojai.

Juk "Moteris ir Socijalizmas" išleisti kaip tik visas Sajungos izdas ištuštėtų. Taigi pirmiaus išleiskime "M. ir S.", o vėliaus spaudinama mašina rupinšimės.

Pr. S. Žuravlis.

Valparaiso, Ind.

Nuo Redakcijos. Nieko jau nepadarysi, kad darbininkai iš niekur negali laukti aukų, kaip tik iš savo tarpo. Straikerių, kaip žinome, kapitalistai nešelpia, o patys straikeriai negali susišelpti. Pagelbos jie gali laukti tiktai nuo organizuotų ir susipratusių darbininkų. Kam jų atsišaukiami poniškūs nervus gadinata, tas gali jiems neaukauti, bet darbininkai, supratę savo klasios reikalus ir skaudžiai atjautę ant savo nugaros kapitalistų botaga, — visada yra ir bus pasiryžę dalintis savo pastutiniu kašniu su savo kovojančiais ir be duonos esančiais draugais.

Darbininkų politiškos ir profesijonalinės organizacijos, darbininkų laikraščiai, darbininkų šiočia bei tokia laisvė, — visa tas reikalavo ir piniginių aukų, ir kraujo, ir sveikatos, ir pasišventimo aukų iš darbininkų pusės. Niekas nieko iš savo geros mykistos, mat, darbininkams nedavė; viską darbininkai įgyja tiktai per savo vienybę, kovą ir aukas.

O kas link "Moteris ir Socijalizmo", tai dažnai ir be apmąstymo daroma prikaišiojimai. Kada buvo užmanyta įsitaismyti Linotype, pakilo balsai: išleiskime pirma "Moteris ir Socijalizmas", o tada jau galėsime imtis naujų sumanymų. Bet Linotype įsitaismyta, ir tas labai pagreitino ir papigino "Moteris ir Soc." susatymą, ir dabar veikalas yra galutinai priengtas spaudai. O jeigu turėtume savo presą, tai ir atspaudintimo darbas būtų pigus ir greitais. Kaip Linotype, taip ir presas pats save išsimokėtų. Todėl be reikalo visos tos baimės ir nepamatuoti prikaišiojimai.

RAJONŲ REIKALUOSE.

XII RAJ. KUOPŲ ATIDAI Ind. valstijoje. Laikas bėga, kaip vanduo upėj. Prabėgęs negrįžta. Mės gi kaip tik atžagariai: jeigu nepadaramė žingsnį atgal, tai ant vietos pasilikame.

Jau bemaž pusmetis praslino nuo trečios konferencijos, kurioje priėmėm konstituciją, nutarėm mokėt kas tris mėnesiai po 10 centų nuo kiekvieno nario į rajono izdą ir pasizadėjom šį-tą veikt. Šiandie pas mus to viso nesimatoma. Išsiuntinėjam konstituciją laiku ir paskyriam laiką sugrąžinimui. Darbštesnės kuopos jau seniai prisuntė; nuo kitų nėra. Tas pats ir šu mokesčiu. Čia pasirodo kuopų sekretorių (ir pačių kuopų) nedarbštumas. Jeigu būtų sugrąžinta konstitucija ir sumokėta paskirta mokesnis nuo visų kuopų, tai galima būtų imtis darbo — spaudinti konstituciją.

Draugai, ar mės įstojom į socijalistų eilę vien tik pasigėrėt vardu? Turėkime tai minty, kad socijalistiška dirva reikalauja darbininkų. Mės (jei taip galime pasivadint) tokiais esame. Tat nesėdėkime, rankas

susidėje, ir nesigerėkim, kad mės esam socijalistai. Vardas nieko nereiskia. Turim veikt.

Prisiartina sekanti konferencija. Be abejonės, reikalausime nuo komiteto, kad parodytų savo veikimo vaisius. Bet iš kur ir ką jis galės parodyti, jeigu iš kuopų negalima nieko išgaut?

Todėl, draugai, prie darbo. Atsilyginkit viršminėtas skolas, o tuomet pradėsim šį-tą veikt. XII Raj. susin. sekr.

J. Naujalis.

ATIDAI 4 LSS. KP. DRAUGŲ IR VISŲ CHICAGIEČIŲ.

Jeigu norite išsilavinėti debatuoti ir diskutuoti ir suprasti parlamentarines taisykles, tai atsilankykite 14 kovo (march) į Fellowship Hause, 831 33 Pl., 7 val. subatos vakare. Čia bus lavinimasis viršminėtuose dalykuose. Įžangą visiems dykai. 4 kp. sekr. M. Šlikaitis, 3314 S. Morgan St., Chicago, Ill.

AUKOS POLITIŠKIEMS KANKINIAMS.

20 sausio prišūsta adm. drg.

P. Stanelio, Camden, N. J., per prakalbas surinkty aukų \$1.61.

Per Adomavičių, Philadelphia, Pa. \$1.08.

167 kp. LSS. New Bedford, Mass. \$3.25.

21 sausio priėmiau per drg. K. Vidiką, siustus drg. J. Repšio, Chicago, Ill. \$8.02.

23 sausio per adm. drg. P. Stanelį priėmiau šias aukas: Bridgewater, Mass. per Al. Boginską \$12.35.

171 kp. LSS. Manchester, N. H. \$3.50.

50 kp. McKees Rocks, Pa. \$1.30.

Pius, Petrauskas, Bridgeport, Conn. \$3.00.

Paskyrė iš savo izdo 31 kp. Tėv. Myl. D-tė, Johnston, Ill. \$5.00.

Aukavusiems tariu nuosirdų aciū.

Revoliucijos ir K. Š. K. Izdinininkas J. Ramanaukas.

New Jersey valstijos senatas 14 balsų prieš 4 priėmė to valstijos atstovų buto rezoliuciją, reikalaujančią, kad būtų moterims duota balsavimo teisės. Rezoliucija da turės eiti visuotinam nubalsavimui 1915 metais, ir jeigu didžiūma balsuotojų balsuos už ją, tai ji taps įstatymu.

Laikė senato apsvarstymo tos rezoliucijos atsilankė šimtai moterų.

L. D. K. I. "DARBAS" NARIŲ ATIDAI.

Nedėlio, 8 kovo (March) nuo 6 val. vakare, Taut. Name, Brooklyn, N. Y., bus "Darbo" kuopos susirinkimas. Visi nariai bei norinti prisirašyt kviečiami atsilankyti. "Darbo" K. Sekr. J. Benesevičiūtė.

AUKOS.

Maryville, Ill. Vasario 22 d. LSS. 106 kp. buvo parengusi draugišką pasilinksminimą-vakarą pas drg. J. Plečkaitį stuboj. Besikalbant apie visokius reikalus, sumanyta parinkti kiek aukų politiškiems kankiniams. Drg. J. Stepanavičius paaiškino reikalą sušelpt kankinius už laisvę. Aukavo šie draugai ir draugės: J. Plečkaitis, J. Plečkaitienė, J. Šilkauskas, F. Augustovič, po 50c.; V. Katilius, M. Katilienė, J. Sabaliauskienė, P. Kovaitienė, J. Stepanavičius, M. Stepanavičienė, S. Žalnierukynas, M. Žalnierukynienė, M. Kasakaitis, V. Kovaitis po 25c.; V. Jankauskas, G. Jankauskienė po 15c. Smulkių aukų 35c. Viso \$5.15. Pasiuntimo lėšų atitraukta 9c. Pasiūta Rev. ir Kank. Šelp. Izdinininkui J. Ramanaukui \$5.06.

LSS. 106 kp. sekr. V. Katilius.

L. S. S. VIRŠININKŲ ADRESAI.

Veik. Kom. Susinešimų Sekretorius, L. S. Kupčinskas, 217 East Centre St., Shenandoth, Pa.

Pildantysis Komitetas: V. Paukštys, 242 Broadway, So. Boston, Mass.

T. L. Dundulis, 101 E. Main St., Danville, Ill.

L. S. S. Centro Sekretorius, J. Stasiulevičius, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

"Kovos" Redaktorius, K. Vidikas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

"Kovos" Administratorius, A. Zyromontas, 1815 E. Moyamensing Av., Philadelphia, Pa.

Literatiškasis Komitetas: L. Pruseika, 242 Broadway, So. Boston, Mass.

St. Strazdas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Rev. ir Kank. Šelpimo Komitetas: Pirmšėdis, A. Zolynas, 2 Merchant St., Newark, N. J.

Sekretorius, J. Bulota, 601 W. Conway St., Baltimore, Md.

Izdinininkas, J. Ramanaukas, Box 163, Minersville, Pa.

L. S. S. Rajonų Sekretorių adresai: I. P. Motiečius, 775 Bank St. Waterbury, Conn.

II. Raj. J. D. Tausis, 1232 Nectarine St., Philadelphia, Pa.

III. J. Maziukna, 810 Chateau St. Allegheny, Pa.

IV. B. Bočkutė, 211 First St., Elizabeth, N. J.

V. V. Turauckas, 956 W. Coal St., Shenandoth, Pa.

VI. D. J. Klinga, 510 Pleasant St., Gardner, Mass.

VII. J. Petrika, 915 Tunkhannock Ave., Pittston, Pa.

VIII. V. Šileika, 1671 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

X. J. Kačergis, 1716 E. Matheny Av., Springfield, Ill.

XI. J. Stankus, 1063 Bridge St., Grand Rapids, Mich.

XII. J. Juodzis, 807 Union St., Valparaiso, Ind.

XIII. A. V. Vasnelis, 10 London Terrace, Schenectady, N. Y.

Veik. Komiteto narių adresai: I. M. Mikalavičienė, 1449 S. Main St., Waterbury, Conn.

II. A. J. Nėris, 192 Sitgreaves, Phillipsburg, N. J.; J. Grinius, 943 Buttonwood St., Philadelphia, Pa.

III. Rajono J. Brazauskas, 2029—5th Av., Pittsburgh, Pa., F. K. Vabalas, Box 164, New Kensington, Pa.

IV. Raj. J. K. Gilius, 21 Quincy St. Passaic, N. J.

V. Raj. L. S. Kupčinskas, 217 E. Centre St., Shenandoth, Pa., J. A. Byla, 895 W. Coal St., Shenandoth, Pa.

VI. Raj. V. Jakštys, 242 Broadway, VI. Raj. V. Jakštys, 334 W. 3rd St. So. Boston, Mass., M. D. Tuinila, 79 Vine St. Montello, Mass., VII. Raj. S. Jasilionis, 30 Hazel St., Binghamtan, N. Y.

A. Petraitis, 1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

J. Micevičius, 1607 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

J. Repšys, 1839 Wabasia Ave., Chicago, Ill.

22nd St., Chicago, Ill., A. Petraitis, 4630 Gross Av., Chicago, Ill., V. Mišeika, 3149 So. Halsted St.

X. Raj. A. Merkevičius, Box 136, Johnston City, Ill., A. M. Metelionis, 500 So. Clinton, St., Collinsville, Ill.

XI. Raj. M. Mockus, Box 54, Detroit, Mich.

XII. Raj. J. Prušinskas, 751 Cyrus st Valparaiso, Ind.

XIII. Raj. A. J. Gudžin, 761 Eastern Ave., Schenectady, N. Y.

ADRESAI

L. S. S. KUOPŲ VIRŠININKŲ.

Sekretoriai kuopų, kurių adresai aeteisingai pagarsinti, arba visai nėr, lai tuoj atsišaukia pas Centro Sekretorių.

1 kuopa, Philadelphia, Pa.

J. D. Tausis, 1232 Nectarine St. 2 kuopa Scranton, Pa., M. Salna, 338 Theodore St.

3 kuopa Cleveland, Ohio, N. A. Vilimaitis, 2654 E. 27th St.

4 kuopa Chicago, Ill., M. Šlikaitis, 3314 S. Morgan St.

5 kuopa New Britain, Conn., V. Kriaučiūniene, 199 Washingtonst.

6 kuopa Pittsburgh, Pa., A. Žemaitis, 2230 — 5th Ave.

7 kuopa Rochester, N. Y., A. K. Baltrunas, 110 Weyl St.

8 kp. Donora, Pa., V. Banionis, Box 613.

9 kuopa Wilkes Barra, Pa., W. J. Tabaras, 487 New Grant St.

10 kuopa Mt. Carmel, Pa., A. Straigis, 236 So. Oak St.

11 kuopa Newark, N. J., J. A. Janušionis, 336 S. 6th St.

12 kp. Ogleby, Ill., M. Raudonaitis, Box 376.

13 kuopa Taylorville, Ill., P. Švedas, 811 E. Park St.

14 kuopa Baltimore, Md., A. Janulaitis, 810 W. Lombard St.

15 kuopa Minersville, Pa., J. Ramanaukas, Box 163.

16 kp. Meriden, Conn., L. Langis, 48 Pine St.

17 kuopa Brockton, Mass., K. Navickas, Box 32.

18 kuop Collinsville, Ill., L. Zvingilas, 423 So. Aurora St.

19 kuopa Brooklyn, N. Y., A. Zakarevičius, 154-56 Grand st.

20 kuopa Brooklyn, N. Y., A. Totels, 281 — 23rd St.

21 kuopa Herrin, Ill., Pr. Česekas, Box 864.

22 kuopa Chicago, Ill., A.A.Herman, 2120 S.Washtenaw Av.

23 kuopa Spring Valley, Ill., Pr. Rimkus, Box 463.

25 kuopa Naugatuck, Conn., M. Petraitis, 399 Main St., Union City, Conn.

26 kuopa Westville, Ill., Pr. Jociūnis, Box 412.

27 kuopa New Haven, Conn., M. Soliunas, 114 Mill River St.

28 kuopa Shenandoth, Pa., L. S. Kupčinskas, 217 E. Centre St.

29 kuopa Springfield, Ill., J. Kačergis, 1716 E. Matheny Av.

30 kuopa Yonkers, N. Y., F. Navikas, 10 Croton Ter.

31 kuopa So. Bethlehem, Pa., P. Berukštis, 445 Birch St.

32 kuopa Pittston, Pa., K. Arminas, 186 Johnson St.

33 kuopa Binghamton, N. Y., St. Jasilionis, 30 Hazel St.

34 kuopa Waterbury, Conn., J. Sarkauskas, 827 Bank St.

36 kuopa Bayonne, N. J., A. Lukaitis, 73 E. 22nd St.

37 kuopa Chicago, Ill., J. Valentinas, 1750 S. Union St.

38 kuopa Bristol, Conn., J. M. Zvingilas, R. F. D. Box 68, Simsbury, Conn.

39 kuopa Los Angeles, Cal., J. M. Stanley, 951 S. Olive St.

40 kuopa Worcester, Mass., M. Aniolauskiūtė, 13 Dorchester st.

41 kuopa Bridgeport, Conn., B. Adomavičius, 36 Allen St. 2nd floor.

42 kuopa Easton, Pa., F. Urba, 413 Bushkill St.

44 kuopa St. Louis, Mo., J. Daujotas, 2524 N. 22nd St.

45 kuopa Passaic, N. J., P. Danskevičius, 21 Quiney St.

46 kuopa Mahanoy City, Pa., J. Milunias, 632 W. Mahanoy St.

48 kuopa Panaj, Ill., J. Dilbaitis, 608 W. 2nd St.

49 kuopa Hartford, Conn., A. J. Kasputis, 20 Putman St.

50 kuopa McKees Rocks, Pa., P. Samulionis, Box 63.

5

- 93 kp. Braddock, Pa., P. Lieponis, 400 — 8th Ave. Munhall, Pa.
- 95 kuopa Ashley, Pa., P. Sinkevičius, 79 S. Main St.
- 96 kp. Vandengrft, Pa., H. P. Pratkionis, Box 133, E. Vandengrft, Pa.
- 100 kuopa Duquesne, Pa., K. Lydeka, 306 Hamilton Ave.
- 101 kp. Bentleyville, Pa., J. Bračiulis, Box 455, Ellsworth, Pa.
- 103 kp. Tamaqua, Pa., V. Venskūnas 503 E. Union St.
- 104 kuopa Clinton, Ind., M. Aleliunas, Box 578.
- 105 kuopa Lewiston, Me., F. Kaulakis, 50 W. Bates St.
- 106 kuopa Maryville, Ill., V. Katilius, Box 121.
- 107 kuopa Coal Dale, Pa., A. Lakitskas, Box 202.
- 108 kuopa Carnegie, Pa., J. Gataveckas, 252 Carothers Av.
- 114 kuopa Athol, Mass., A. Jėčius, Box 141.
- 116 kuopa Detroit, Mich., E. Palšiauskis, 646 Trumbly av.
- 117 kuopa East Pittsburgh, Pa., K. Leonavičius, Box 84.
- 120 kuopa Valparaiso, Ind., F. S. Zuraivis, 751 Cyruss St.
- 123 kuopa Aurora, Ill., M. Paulauskas, 672 Fifth ave.
- 125 kuopa Waukegan, Ill., A. M. Kybart, 1102 McAlister av.
- 126 kp. Chicago Heights, Ill., A. Kiveris, 1324 Portland ave.
- 128 kuopa Cherry, Ill., B. Zolynas, Box 206.
- 129 kuopa Bridgewater, Mass., A. Baginskas, Box 238.
- 131 kuopa So. Omaha, Nebr., J. N. Marijonaitis, 3029 Q St.
- 132 kp. Coal Centre, Pa., B. Dursh, Box 331.
- 133 kuopa Norwood, Mass., P. Krucas 1010 Washington St.
- 134 kuopa W. Fitchburg, Mass., M. Povilaitis, 64 Middle St. Fitchburg, Mass.
- 136 kuopa Rumford Falls, Me., K. Pečiulis, 240 Pine St.
- 137 kuopa Kensington, Ill., E. Algimaviciūtė, 49 W. 107th St. Pullman Sta., Chicago, Ill.
- 138 kuopa Cicero, Ill., K. Deveikis, 2458 Western Ave. Chicago, Ill.
- 143 kuopa Williamstown, Pa., P. Karalius, Box 69.
- 144 kuopa Haverhill, Mass., A. Klimauskas, 329 River St.
- 145 kuopa Wallingford, Conn., J. V. Stalioraitis, 259 Ward St.
- 147 kuopa Elizabeth, N. J., F. Petrašius, 108 Ripley Pl.
- 151 kuopa New Kensington, Pa., J. Daubaras, Box 164.
- 152 kuopa Sheboygan, Wis., G. Montvila, 1413 Visconsin Av.
- 154 kp. Schenectady, N. Y., A. V. Vanelis, 10 London Terr.
- 156 kuopa Beloit, Wis., K. Didjurgis, 109 Prospect St.
- 160 kuopa Des Moines, Ia., J. P. Shepetyis, 110 E. 10 St.
- 161 kuopa Kearny, N. J., J. Siaurūsaitis, 107 John St. Harrison, N. J.
- 162 kuopa Boston, Mass., E. K. Stupelis, 92 Salem St.
- 163 kuopa Salem, Mass., K. Preitiss, L. Box 423. Beverly, Mass.
- 164 kuopa Westernport, Md., A. K. Mazioka, Box 77. Luke, Md.
- 167 kp. New Bedford, Mass., P. Andickas, 104 Cedar Grove St.
- 168 kp. Great Neck, N. Y., P. Griškevičius, Box 161.
- 169 kp. Terre Haute, Ind., V. Povilaitis, 1445 — 3rd Ave.
- 170 kp. So. Englewood, Ill., J. Butkevičius, 8568 Vincennes Rd. Chicago, Ill.
- 171 kuopa Manchester, N. H., A. Zubkus, 69, Manchester St.
- 172 kuopa Gary, Ind., A. H. Nanartonis, Box 296. Tolleston, Ind.
- 174 kuopa Chicago, Ill., A. Spranaitis, 4524 S. Wood St.
- 175 kuopa Joliet, Ill., J. Rutkauskas, 102 Davis Av.
- 176 kuopa Taunton, Mass., J. Agurkis, Spring Brook.
- 177 kuopa St. Charles, Ill., A. Valintas, Box 365.
- 178 kuopa De Kalb, Ill., Z. Šuškis, 916 Market St.
- 179 kuopa Moline, Ill., V. Vapševičius, 1322 — 5th Ave.
- 180 kuopa Auburn, Ill., F. Ridlauskas, Box 89.
- 181 kuopa E. Rochester, N. Y., M. Labeika, Box 861.
- 182 kp. Seattle, Wash., M. Baltrušaitis, R. 222, Globe Block.
- 183 kp. Raymond, Wash., K. Chesunas, Bx 64, S. Bend, Wash.
- 184 kp. Cincinnati, Ohio, K. Bereiša, 1121 Clark St.
- 185 kuopa Seelyville, Ind., A. Pajauskas, Box 125.
- 186 kuopa Ansonia, Conn., St. Bujanaukas, 57 Jersey St.
- 187 kuopa Harrisburg, Ill., A. Lietuvninkas, Box 135. Dorrisville, Ill.
- 189 kp. Philadelphia, Pa., A. Dągis, 509 Green St.

- 190 kuopa Benton, Ill., St. Tarkauskas, Box 391.
- 191 kuopa Phila-Frankford, Pa., A. Kišonas, 2370 Margaret St.
- 192 kuopa Nashua, N. H., A. Tekorius, Box 97.
- 194 kuopa Royalton, Ill., J. Audiejaitis, Lock Box 113.
- 195 kuopa Clifford, Ill., S. Shleder, P. O.
- 196 kuopa Georgetown, Ill., A. Cikotas, 21 E. 12th St.
- 197 kp. Providence, R. I., J. Mickus, 10 Shove St.
- 199 kuopa Zeigler, Ill., V. G. Zickus, Box 167.
- 200 kp. Martindale, Pa., A. Sharnofsky, Box 43, Puriten, Pa.
- 201 kp. East Chicago, Ind., T. Varnaitis, 4146 Baring ave.
- 202 kp. Peobody, Mass., K. Muka, 143 1/2 Washington St.
- 203 kuopa Lowell, Mass., T. Pranačiūtė, 6 Watson Av.
- 204 kp. Kewanee, Ill., V. Petraitis, 510 E. 7th St.
- 205 kp. So. Saginaw, Mich., J. Birštonas, 2900 S. Washington St.
- 206 kp. Thomas, W. Va., J. Preikšas, Box 58.
- 208 kp. Amsterdam, N. Y., A. K. Sagaitis, 208 E. Main St.
- 209 kp. Tolleston, Ind. Gary, Ind.
- 210 kp. Troy, N. Y., J. Sveikauskas, Box 264.
- 211 kp. Bridgeville, Pa., J. Daniels, 94 Hill St.
- Geo. Pakėnas, 34 W. 11th Ave.
- 212 kp. Utica, N. Y., F. Kuzbarskis, 130 Whitesboro st.
- 213 kp. Poconoock, Conn., J. Kundrišius, Box 161. No. Bloomfield Conn.
- 214 kp. So. Manchester, N. H., V. B. Gudiškis, 49 Foster St.
- 215 kp. Camden, N. J., J. Cepkevičius, 725 Central Ave.
- 216 kp. Luzerne, Pa., L. Kasparunas, Box 33.
- 217 kp. Indiana Harbor, Ind., V. Blaškis, 2207-137th St.

ATYDAI LSS. 59 KUOPOS
Mėnesinis susirinkimas, kuris atsisbus 7 d. kovo po N 146 Morris St., Jersey City, N. J. Draugai, malonėkite susirinkti kuoskaitlingiausiai. Taipgi nepamirškite ir naujų narių atsivesti prisirašyti prie kuopos. Draugiškai LSS. 59 kp. sekretorius K. Anskis.

ATYDAI LSS. 169 KP. DRAUG.
8 kovo s. m. nedėlio LSS. 169 kp. bus susirinkimas ant 2 val. po pietų pas drg. J. Aiduką, kampas 25-to St. ir 4to Ave. Terre Haute, Ind. Malonėkite visi kuopos nariai ateiti, nes žinote patys, kad turime daug visokių apkalbėjimų ba mes iki ant susirinkimo prisirengę, tai išėina keli mėnesiai ir viskas yk-kasi, o neatbutinai turi pribūt J. Alhaitis ir A. Kazakevičius. Tad draugai neužmirškime. LSS. 169 kp. sekr. V. Povilaitis.

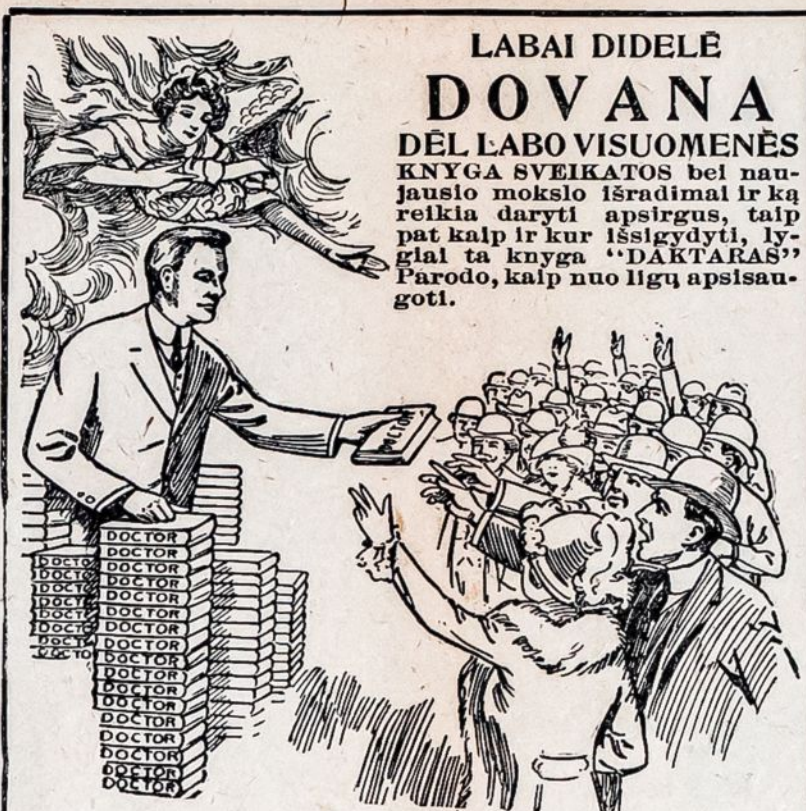
ATYDAI 77 KP. DRAUGAMS.
Malonūs draugai, mūs susirinkimai atsisbuna kožno mėnesio pirmą nedėlią po pirmą 2 val. po pietų žinomaj svetainėj. Ateinantį susirinkimą malonėsite visi ateiti ir naujų draugų atsivesti. Fin. sekr. P. G.

WATERBURIO 34 KP. LSS.
Mėnesinis susirinkimai atsisbus po trečiam nedėlieniui utarninkais, o literatiški susirinkimai pirmą utarninką kas mėnesis. Malonėsite draugai ir atsilankyti.

DETROIT, MICH.
LSS. 116 kp. diskusijos atsisbus kovo 8 d. nedėlio po pietų ant 2:30. Shlaff salėj, 2135 W. Fort St., kampas West End Ave. Pribukite visi draugai ir draugės ir atsiiveskite naujus kandidatus prisirašyti. Kurie esate skolingi kuopai, atieikite užsimokėti, kad nerikytų sulaikyti "Kovą". Komitetas.

LSS. 1-os KP. ATYDAI!
Susirinkimas atsisbus 8 d. kovo (march) 2 val. po pietų "Kovos" name. Draugai, mėš malonėtume, kad ne tik kį Jūs visi susirinktumė, bet kad atsivestumėt ir pašalinę, norinčių ar nenorinčių prie kuopos prisirašyti. Kviečia visūs Komitetas.

BROOKLYNIEČIŲ ATYDAI.
Jau keletą kartų šankiau Moks-lacievų Paskolos Ratelio 7 kuopos susirinkimą ir vis nariai dėlei man nežinomų priežasčių neusiirenkia. Todėl dabar šankiu jums draugai per "Kovą": malonėkite susirinkti ant susirinkimo, nes randasi labai daug įvairių dalykų apkalbėjimų, nes atminti draugai, kad mūsų M. P. R. 7 kp. savo Jaiiku buvo darbščiausia is visų kitų kuopų, bet dabar paskutinių laikų jau mėš nepajiegiam nē susirinkimą susaukti. Taigi draugai, sukruskim vėl pasidarbuot, nes vargstantioji mūsų moks-lacievija lauke nuo mūsų pagelbos. Susirinkimas atsisbus 9 ko-

LABAI DIDELE DOVANA

DEL LABO VISUOMENES
KNYGA SVEIKATOS BEL NAUJANSLO MOKSLO ISRADIMAI IR KA REIKIA DARYTI APSIRGUS, TAI PAT KAIPI IR KUR ISSIGYDYTI, LYGLAI TA KNYGA "DAKTARAS" PARODO, KAIPI NUO LIGU APSISAU-GOTI.

SITA KNYGA parašyta naujanslo mokslo ir išradimo geriausio budo gydymo, pripildyta tokiu pulkia medega, kad kitose, iki šiol išėjusiose lietuviškose knygosse, to negalima rasti, kas yra patilpe knygoj "Daktaras".

SITA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsi-reikčia, kaip išrodo ir kaip greitai, geriau ir kur galia išsigydyti.

TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslaptynes bei ligas ir taip-pat apie moteris telpa daug.

SITOI KNYGOJE "DAKTARAS" dikčiai aprašo, atidengiant daug paslaptių, apie ge-riusius smagumus ženybinio gyvenimo ir taip-pat kaip ir kada geriausiai apsvesti ir kaip buti laimingų.

TOI KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai pamokina kaip vyrus taip ir moteris, kas butinai kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems taip ir jauniems, žanotiems ir nevedusiems.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingėdus, o nemokantiems skaityti, tai mokantis, kuris dar neturi šios knygos, su didelia ukvata perskaitys tiems garsiai, kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi ir tt.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikliais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, iš-nėkina paslaptynes. Ji reikalinga kaip sveikimo, taip ir sergantiems. Tik perskaitys tą knygą patirsi, ko šion negalima parašyti ir dažinasi višą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodiama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, ro-matizmo, odos, vidurių, nusilpėjimo, bronchitės ir limpančios ligas; taip-pat apie moterų ne-sveikumus ir kitas visokias ligas nuo sauzągystės, sėklos nubėgimo ir tt.

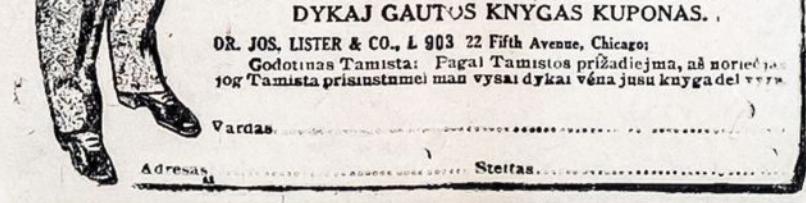
JEI SERGI tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gy-dytojo, reikia butinai perskaityti knygą "DAKTARAS".

SITOI knygoje "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsiisergti.

NORS TA KNYGA "DAKTARAS" LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelphiajos M. Klinikas dėl labo visuomenės, tad kiekvienas ją apnirės dovana; kuris tik prisijūs kelias stampas už prisuntimo kaštus. Apatursi tuojaus, tik visada reikia ra-šyti adresu taip:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

VYRAI IR MOTERYS, kurie nesveiki o nori buti sveiki—išgydyti, tad kaip žodžiu taip ir raštu lietuviškai gali atsilankti p r ie tikrų profesionalių Doktorų kliniko. Ateinancius primama siomis valandomis ofise kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlio nuo 10 iki 3. Uतर. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

50,000 KNYGŲ

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebulinga ir siusta yra tyk del viru. Knyga ta prastais, suprattais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, išgydyti nuo žnuodijima kraują arbasypili, nubiegima sėklos, patrofitu stypribe, pučkus ir kitus išmictimus, negromulavimą, patrofitu stypribe, pylva, kiapenu, inksti ir pusles ligas, ruma-tizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lyga-strictura ir vssas vyrų lygas, gal buti išgydomas savu namuse privatiskai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakia jums kodėl ju-kenntat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra krautuvs žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara. katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialisku lygu, Temykit, jor ta knyga yra siusta vysai dykai užmokam už pacio, — tetta konverta. Nesiusk nekoku pinigim, tyli israšikil sava varda, ir adresu ant žemiaus paduotit kupon, katru siusk mums šendena.

DYKAI GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., 1 903 22 Fifth Avenue, Chicago; Godotinas Tamista: Pagai Tamistos prizidėjima, nē noriēsi 10g Tamista prisuntamai man vysai dykai vėna juu knyga del viru.

Vardas.....
Adresas.....
Steitaa.....

vo, pandedio vakare apie 8-tą val. Tautisko Namu Svetainėje, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Draugiškai, M. P. R. 7 kp. sek. J. Matijosaits.

KONCERTAS

Parengtas LSS. 81-os kuopos ir Chicagoas Liet. Soc. Vyrų Choro. Nedėlioje, Kovo-March 8 d. 1914.

M. Meldazio Svetainėje
2242-44 West 23-rd Place
Svetainė atsidarys 4 val. Programas prasidēs 5. Tikietai: 25, 35, 50c.

Po viskam grauzs Balius.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2906
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryo iki 3 P.M., Nuo 6 iki 8 vak.
Geltima suskalbēt rasikil ir lonkiskil.

NIHILISTAI

arba
Užmušimas Caro Aleksandro Antrojo

Tragedija 3 aktuose, 6 perstatymuose.

Tai vienas iš ideališkausių lietuviškoje kalboje veikalų, perstatantis Rosijos revoliucijonišką be-gį su visu valdžios brutališkumu link revoliucionie-rių. Čia aiškiai nupiešta kokią mėš turime valdžią ir kaip ji elgiasi su žmonėmis, trokštančiais žmonijai labo. Už tuos visus valdžios žiaurumus revoliuci-onieriai nužudo carą, o jie liekti pakarti.

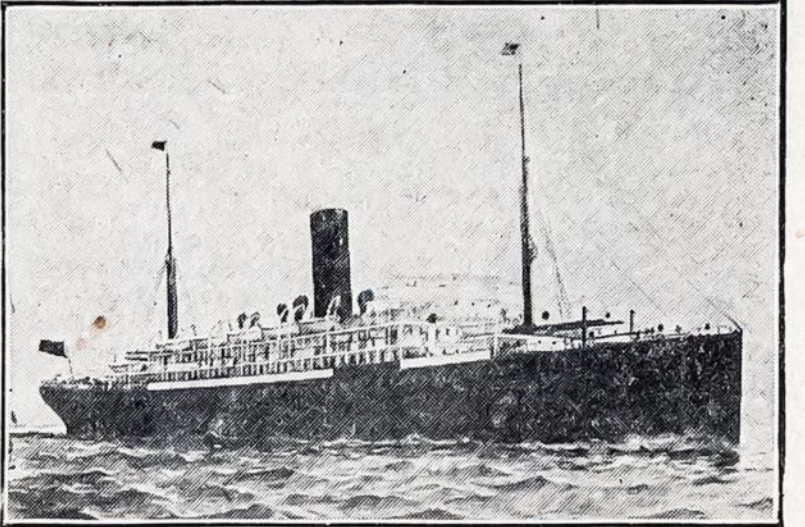
Tai vienintelė proga pamatyti tą įspudingą te-atrą, kurį rengia LSS. 60 kuopa

Subatoje, 7 d. Kovo, March, 1914 m.
DUDLEY STEEET OPERA HOUSE
13 Dudley street, Boston, Mass.

Lošimas prasidēs lyglai 8 val. vakare.
Įžanga \$1, 75, 50 ir 25c.

Širdingai užkviečia LSS. 60 kuopa.
P. S. LSS. 60 kp. loš 18 d. Balandžio K. Ja-siukaicio 4 aktų dramą "Alkani Žmonės".

NAUJAS SOSSIAN AMERICAN LINIJOS GARLAVIS.

Steamship "DWINSK"

Russian American Linija pridėjo vieną naują garlavį prie savo esančio laivyno, kuris tai laivas greičiausiai turbut aplauks seredoj 25 vasario. Tasai garlavis, vadinamas Dvinsk, yra dviejų sručių-gyntų varomas, pastatytas Harlano ir Wolfo Belfasto, pakelia 15,000, turi 485 ilgio ir apie 53 pėdų pločio ir 42 pėdų augščio nuo žemiausios povan-dėninės dalies iki viršausių grindų. Tas garlavis gali vežti apie 90 pirmos klasios pasazierių, 250 antros klasios pasazierių ir 1500 trečios klasios pasazierių. Naujusios mados prietaisai įtaisyti saugumui, patogumui ir parankumui ir, kad davus laivui pastovumą ir numazi-nus stipinasi, tam laivui dugnas padaryta paplokščiai. Garlavis "Dvinsk" turi du varytojus iš bronzos pusaustuoniolito colio skersin-čje ir yra varomas trigubos spēkos mašinomis, kurių pajėgia yra tokia, kaip 8000 arklių.

Pirmos klasios pasazieriams prietaisai yra pagal paskiausių ir pui-kiusių madą padaryti, visi tos klasios pasazieriai gauna vietą ant vir-šiausiu grindų ir nei vienieno pirmos klasios kambarije nėra veža-ma daugiau, kaip trys pasazieriai. Bet šiemynomis ir partijoms daugiau kaip iš trijų ypatų, kurios nori turėti kambarius sykiu, yra ant salo-ninių grindų tulas skaitlius kambarių, suvienytų su viens kitų sustu-miamomis durimis. Užpakalyje pirmos klasios kambarių ant viršū-nių grindų randasi maudomieje kambariai, čirškiančios maudynės, tole-tai ir barzdaskutykla.

Pasivaikščiojimo grindis pačios per save, turėdamos didelį plotį, liu-ogą nuo užstojimo šviesos ir oro ir su stogu-priedanga visame savo ilgyje, duoda pasazieriams puikius patogumus pasivaikščiojimui ir pa-gulėjimui.

Antra klasia randasi ant augstesniųjų grindų, lyglai kaip ir ant augšciausiųjų. Kambariai ant augstesniųjų grindų yra pritaikyti taip kad suteikt keturiems pasazieriams vigadą išlaukintuose kambariuose ir trims viduriniuose kambariuose. Visuose kambariuose yra drabu-ziams spēos, prausynės, stalai ir tt. Kaip ant augstesniųjų, taip ir ant augšciausiųjų yra maudynių kambariai ir toiletai.

Trečioje klasioje taipgi padaryta didelis pagerinimas, kadangi ten įrengta tam tikras kambarių skaitlius, pritaikytų dvim, keturiems ir astuniems pasazieriams. Tą specialiskai padarė mūsų kompanija, kad išvengus išdaliniim. Be abejonės, tas turės didelį pasicekimą pas šios klasios pasazierius.

Visas garlavis apšviestas elektra ir jo pravedimas yra puikus. Pasilinksminimui pasazierių taslaivas turi savo ločną orchesterą ir kas dieną duoda koncertus laike kelionės.

Russian American Linija yra tai vienatinė tiesioginė linija tarp Rusijos ir Suvienytų Valstijų ir atlieka kelionę tarp tųdviejų milži-niškų šalių per 10 dienų.

RACIUNO KELIONĖ PO LIETUVĄ.

Kamgi liudi ilgėdamas Tėvynės Lietuvos? Lietuva Judomuose Pa-veiklsuose Jau Amerikoje. Pirmu kartu Lietuvos judėjimas gyvuose paveiklsuose mūsų istorijoj.

Perstatymai atsisbus nedėlios va-kare, vasario 22 d. Girardville Opera House, Girardville, Pa.

Įžanga 25—35c., vaikams 10c.
Duris atsidarys nuo 7 v prasidēs 8:15.

Perstatymas atsisbus Panedėlio vakare 9 d. kovo (march) 1914 m., **NEW ACADEMY HALL, 523-525 So. 4-th Str., Philadelphia, Pa.** Durys atsidarys nuo 7 val. Persta-tymas prasidēs 8:15. Įžanga: 50c., 35c., ir 25c. Vaikams 10c.

2rą Vakara! Lihuanian Music Hall Alleghenie and Tilton St., bys 10 kovo. Pradžia 7:30 vakare.
Kinematografistai:
A. T. Račiunas,
J. M. Danielius.

\$25.00 LAIKRODELIS UŽ \$5.75. GERIAUSIA PROGA VI-SAME GYVENIME.

Igyti puikų GELE-ZINKELIO LAIK-RODELĮ, vyrišką ar moterišką. Mēs pasulome šį pui-kiai graviruotą, geriausiai vidu-riais, auksuotą, dvigubų lukštų laikrodėlį, už \$5.75. Aukusė užsukamas ir nustatomas. Gvaran-tuotas ant 20 metų. Specialis pa-liudymas.

Mēs prisijusime šį ikrodėlį C. O. D. už \$5.75 ir expreso lėšas kiekvie-nam pareikalavusiam su privilegija išgزامinuoti. Dykai — auksuotas reteželis ir brekolėlis.
EXCELSIOR WATCH CO.,
903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

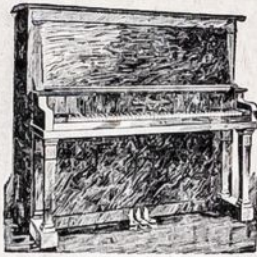
RUSIJA IR AMERIKA
Vienatinė tiesioginė linija tarp
RUSIJOS IR CANADOS.

Reguliariška 10 dienų kelionė.
Greičiausi, puikiausi ir didžiausi
dvim sruobais varomi pasazieriniai
laivai tarp Liepojos ir New Yorko
ir iš New Yorko į Rotterdamą ir
Liepoją. Prekės priimanos. Atsi-
lankykite pas:
A. E. JOHNSON & Co.
Gen. Pass. Agents,
27 Broadway, New York, N. Y.

PIRKIT GVARANTUOTA PIJANA.

Tokį, ką dvigubai gvarantuoti Wellington pijanai.

Su gerai nustatytais balsais ir
ilgai laiko. The Cable Compa-
ny, didžiausia pasaulyje išdir-
bėja pijanų ir taip vadinamų
"Inner-Player" pijanų, juos pa-
dirba ir ant rašto užgvarantu-
ja kiekvieną. Mės taip pat iš-
duodame gvarantavimą su kiek-
vienu Wellington pijanu.
Jų kaina labai prieinama ir parduodami ant labai
lengvų mėnesinių išmokėsčių.
THE PATTON PIANO COMPANY,
718 N. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.

Išsisiųdink šiandien, tikrai VIENAS doleris.

Kiekviename lietuviškame name privalo rasti Edmundo Steponaitis raštų knygą. Steponaitis buvo vienas iš pirmųjų mūsų jaunųjų rašytojų, kurie duoda mums pradžia grynios literatūros sričiai, kurių visų pirmiausias tikslas jau nebevien žadintis tautos, visuomenės sąmonės, bet ir gavinimas, tvėrimas pačios dailiosios mūsų raštijos.

Taigi dailio poezijos ir prozos rinkinį galima gauti tikrai už \$1.00 pas

AI. STEPONAITIS

184 Atkins ave., Brooklyn, N. Y.

Šio laikraščio ir visuose kituose knygynuose ir krautuvėse Reikalaukite visur.

Reikalaujama agentų kiekvienoje Lietuvis apgyventoje vietoje. Uždarbis geras. Klauskite apie sąlygas.

Rusija pralenkia Amerika.

Ne liuosybėje, bet išdirbime Vodka, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo cistumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prilaiko vien sveikas grūdų išsunka. Mės užlaikome Vodką importuotą ir Vodką čionai išdirbtą.

Mės išdirbame Vodką iš cistų grūdų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.

Ačiu mūsų veiklumui mės parduodame už labai nužemintą prekę. Jūs galite gauti Vodkos importuotos ir Vodkos čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir importuotos degtinės, vynų ir saldžių gėrimų.

Alus bonkutėmis ir bąckomis.

J. CARTUN

401-3-5 SOUTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

"PIRMYN"

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.

Jei norite aiškiai suprasti darbininkų klesos gyvenimo ir judėjimo reikalus; jei norite sekti šios šalies politiką ir turėti žinių iš viso pasaulio kraštų; jei norite apsipazinti su visuomenės ir gamtos mokslų klausimais, - tai užsirašykite laikraštį "PIRMYN".

Prenumerata metams: Suvienuose Valstijose \$1.50
Užsieniuose \$2.00

"PIRMYN"

748 W. Lexington st., Baltimore, Md.

TRIMITAS

LAISVOS DVASIOS GIESMĖS IR DAINOS
SU GAIDOMIS.

Žodžiai įvairių mūsų žinomų poetų: Jovaro, Rėk., Sparnaičio, Smutkelio, Kalėdų Kaukės, Ažuolaičio, iš Gorkio, Zinginio, J. Mėmelės ir Šiaulėniškio.

Kompozicija žinomo mūsų dainiaus-kompozitoriaus P. MIKO.

Trimitė yra sekančios dainos su gaidomis: Sukelkime kovą, Badaujančių giesmė, Mano laivas, Ankestybas paukštėlis, Gedulių giesmė bei maršas, Darbininkų giesmė, Sveikinimas darbininkų, Kalinio daina, Internacionalas, Marselietė, Viltis, Varšavietė, Darbininkų Marselietė, Revoliucionierių daina, Raudona vėliava ir Ant bariakadų.

Trimitas - tai klasiška dainų knyga. Pirmutinė lietuvių kalboje tos rūšies knyga.

Trimitas privalo rasti kiekvieno lietuviu name, kuriame randasi pijanas; taip sakant, kiekvienoj inteligentiškoj šeimynoj. Taipgi Trimitas privalo rasti kiekvieno dainininko choristo nuosavybėj, o ypač pas choro vedėją.

Kaina vieno egzempliorio apdaryta \$1.00, neapdaryta 75 centai.

Trimitas gaunama tik pas mus. Adresuokit:

"KOVA",

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

I SERGANČIUS LIETUVIUS VISUOSE KAMPUOSE SUVIENYTŲ VALSTIJŲ.

Dr. B. Hohenbergas iš seno krajaus, aukauja savo pasekmingus daktariškus patarimus visiems kenciantiems lietuviams, taip vyrams, taip moterims.

Gydo su tikriausiomis ir geriausiomis pasekmėmis reumatizmą, visokias skilvio ligas, žarnų skaudėjimus, inkstų ligas, gislių sunykimą, hemorojų, striktūrą, arba užsiveržimą šlapinimosi kanalo, triperą, sifilį, visokias pasekmes slaptinų ligų, odos ligas, visokius kraujų užnuodijimus ir tt.

Daro visokias sunkiausias operacijas vyrams, moterims ir vaikams savo ofise arba paciento namuose, specialiai gi daro operacijas nuo ištinimo su pagalba specialisto iš Vienos. Jeigu kas negalėtų ypatiskai ateiti, tegul atsikreipia laišku ir aprašo savo ligą su pilnu užsitiškėjimu, o gaus mandagius ir uždyką patarimus.

Atsakymui malonėkite priduoti krasos ženklelį.

DR. B. HOHENBERG.

304 - 2nd Ave., tarp 17 ir 18 gatv.
New York City.

Ofiso valandos kasdieną nuo 8 val. išryto iki 8 vakare.

TĖMYKITE!

SOCIJALIZMO TRUPINIAI.

Knygelė 48 puslapių su atsakymais ant šešiolikos užklausimų, arba užmetimų, Socijalistams.
Kaina 20c.

ETIKETA. - Taisyklės pamokančios gražaus apsiėjimo.
Kaina 25c.

Gaunamos antrasuojant:

M. M. RICE-HERMAN,
140 E. 19 St., New York.

"KOVOS"

ADMINISTRACIJOJ

galima tuojau užsiprenumeruoti šiuos žemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsirašykite juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsirašyti šiuos laikraščius:

"RANKPELNIS"

Dvisavitinis

Kaina metams \$1.50

Išsina Skotijoj.

"LAISVĖ"

Du syk į savaitę

Kaina metams \$2.00

Išsina S. Boston, Mass.

"PIRMYN"

Savitinis

Kaina metams \$1.50

Išsina Baltimore, Md.

"KELEIVIS"

Savitinis

Kaina metams \$1.50

Išsina S. Boston, Mass.

"DARBININKŲ VILTIS"

Savitinis

Kaina metams \$1.50

Išsina Shenandoah, Pa.

"DILGĖLĖS"

Dvisavitinis

Kaina metams \$1.00

Išsina Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽURNALAS"

Mėnesinis

Kaina metams \$1.00

Išsina Chicago, Ill.

Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit minėtus laikraščius, užsakymus visuomet siųskite

"KOVA",

1815 E. Moyamensing Av.
PHILADELPHIA, PA.

J. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant gerliausių linijų laivu
Išmains pinigų ir išsivūcia po gvarancija į visas šalis
iš svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai

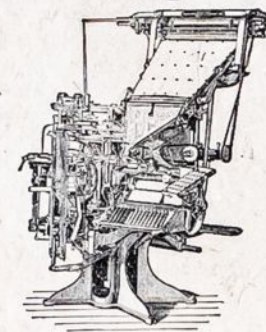
Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety ir visu miestu Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

"KOVOS" SPAUSTUVE

Naujausios Mados.

Čia talpiname paveikslą naujos, \$4000.00 vertės "Kovos" "Linotype" (raidžių statomos mašinos) su kurios pagalba specialistas unijistas statytojas padaro puikiausiai ir greičiausiai visokius spaudos darbus - sustato tekstą, o kiti specialieji statytojai padailina įvairiomis, kur reikia didelėmis raidėmis ir ornamentais; tad dabar "Kovos" spaustuvės darbai atrodo labai puikiai ir greitai padaromi. Apart naujos statomos mašinos, dabar turime daug naujų ir puikiausių raidžių, užtat galime padaryti kokius tik kas nori spaudos darbus.

Sąjungiečiai turi atkreipti į tai atidą ir žinoti, kad niekur geriau nepadarys nieks spaudos darbų, kaip tik jų pačių naujai įtaisytą spaustuvę. Užtat su visokiais spaudos darbais, nuo didžiausio iki mažiausio, visuomet kreipkitės šiuo adresu:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing ave., Philadelphia, Pa.

REIKALAUJAM AGENTŲ.

Bell Phone, Dickinson 51-75,
Keystone, Main 62-19.

Dr. S. Gordon

Pirma ligojus už dyką nuo 7 iki 9 val. vakare. Taipgi lanko ligojus ir į namus, pašaukiamas per telefoną ar ypatingai.

S. W. Cor. 4-th & McKean Sts.
PHILADELPHIA, PA.

Mės mokame \$8 arba \$20 algos į savaitę, vyrams, kad būtų savo mieste arba važinėti iš miesto į miestą, pardavinėdami mus Aukštinis, Sidabrinis ir Nikelinis laikrodėlius ir lenciugelius dirbantiems žmonėms ant \$1 ar \$2 mėnesinių įmokėjimu. Prityrimas nereikalingas. Teisingi ir bliaivus vyrai vien laiško mums dėli šitų agentūrų. Paminkite jus dabartinį užsiėmimą.

NORTH AMERICAN CALES Co.
Box 954 - Dept. 74, New York City

NAUDA IŠ SKAITYMO.

Jau gilioje senovėje, kaip dasiprotėjo išreikšti nerėgimas mintis regimais ženklais, žmonės gerai suprato knygų naudą. Dabar, kuomet knygos, kaip vanduo iš šaltinio plaukte plaukia po visus kraštus, kada visur šaukiama: prie mokslo, prie apšvietos, prie knygų! Tai šiais laikais da geriau suprantama nauda iš skaitymo knygų.

Knyga - tai mintis autoriaus. Knyga visuomet ir visur, kaip geras draugas, gali ateiti mums į pagalbą savo patarimais. Skaitydami mės susipažinsim su vargais, nelaimėmis ir rupeščiais skriaudžiamų darbininkų ir tas sužadina mummyse meilę prie tų vargdenių. Matydami jų vargingą padėjimą nenusimenam, bet da su didesne vilčia ir pasitikėjimu pasirengiam kovon.

Skaitydami knygą gaudom mintis, semiam jausmus, žadinam savo dvasią sekdami darbus praklinių žmonių, kuriems reikėjo nukentēt daug vargo, nekartą ir bado.

Darbininkiški laikraščiai, kurie kaip pavasaryj bitės iš avilio, pasklido po visus kraštus, keldami iš miego darbininkus, rengdami juos prie darbo, nešdami žinias iš visų pasaulio kraštų, jog visur darbininkai darbuojasi, visur žengia pirmyn. Tuomet skaitytojo omyje kyla praklini mintis ir su didesne energija griebiasi už darbo, kuris atneša naudą skriaudžiamies.

Todėl ir mės, draugai ir draugės, pradėkime su didesne energija ir pasiiventimu platinti darbininkiško ir moksliško turinio knygas ir mūsų vienatinį darbininkišką laikraštį "KOVA", leidžiamą darbininkiškos organizacijos Lietuvių Socijalistų Sąjungos.

Kokias tik norite knygas galite gauti "Kovos" Administracijoj. Visuomet adresuokite:

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Tu gali imti į
vidutius tikrojo
Pain - Expelle-
rio 4 lašus į sti-
klą vandens.